

Alle werkzaamheden
in en rond de stad

2

Overzicht van de projecten en werkzaamheden
voor een betere bereikbaarheid.

Groningen Spoorzone

7 t/m 18

U kunt vanaf 25 april uw mening geven over
het project Groningen Spoorzone.

GRONINGEN
SPOORZONE
SPECIALE EDITIE

GRONINGEN BEREIKBAAR

DE INFORMATIEKRANT VAN GRONINGEN BEREIKBAAR | NR. 03 – APRIL 2014

IN MAART GINGEN DE WERKZAAMHEDEN AAN DE SONTBRUG VAN START. FOTO: HENK TAMMENS.

VERDER IN DEZE KRANT:

RING NOORD 4

OP DE FIETS NAAR WERK OF SCHOOL 6

OVERZICHT SPOORPROJECTEN 8

HISTORIE SPOORLIJNEN 12

TOEKOMST STATIONSGBIED 17

RING OOST 20

SONTBRUG OVER WINSCHOTERDIEP MAAKT BINNENSTAD BETER BEREIKBAAR

FIETTERS, AUTO'S EN BUSSEN KUNNEN VANAF
EIND 2015 OVER DE NIEUWE SONTBRUG.
MET DEZE BRUG OVER HET WINSCHOTERDIEP
ONTSTAAT EEN VERBINDING TUSSEN DE
OOSTELIJKE RINGWEG (AFSLAG DRIEBOND)
EN DE EUROPAWEG. ZO KAN BIJVOORBEELD
VERKEER VANUIT HOOGEZAND MAKKELIJK
NAAR DE WINKELS ROND DE SONTWEG EN
HET SONTPLEIN EN NAAR DE BINNENSTAD
VAN GRONINGEN. DE WERKZAAMHEDEN ZIJN
ONLANGS GESTART.

De Sontbrug verbindt de Sint
Petersburgweg (bij de autoboulevard) met
de Sontweg (de brandweerkazerne). Op de
nieuwe brug komen twee rijstroken voor
het autoverkeer, een busstrook richting
stad en aan de noordkant een fietspad
voor twee richtingen en een voetpad.
De brug krijgt een doorvaarthoogte van
3,80 meter en een doorvaartbreedte
van 18 meter. De Sontweg en de
Sint Petersburgweg krijgen ook een

nieuw profiel. Zo krijgt de Sontweg
busbanen in beide richtingen. Op de Sint
Petersburgweg komen twee rijstroken
voor autoverkeer, een busbaan de stad
uit en een middenberm/linksafstrook. De
Driebondsweg blijft fietspad. Uiterlijk eind
2015 is alles gereed. De Sontbrug is ook
een belangrijke alternatieve route tijdens
de ombouw van de zuidelijke ringweg, die
in 2016 van start gaat

UW MENING GEVRAAGD OVER GRONINGEN SPOORZONE

VANAF DEZE WEEK TOT EN MET 2 JUNI 2014
KAN IEDEREEN ZIJN MENING GEVEN OVER DE
PLANNEN VOOR HET PROJECT GRONINGEN
SPOORZONE. IN DEZE KRANT LEEST U DE
BELANGRIJKSTE PUNTEN VAN DIT PROJECT
(PAGINA 7 TOT EN MET 18). VOOR MEER
INFORMATIE KUNT U KIJKEN OP WWW.
GRONINGENBEREIKBAAR.NL/SPOORZONE. EN U
KUNT DE KOMENDE MAAND BINNENLOPEN OP
EEN VAN DE INFORMATIEMARKTEN.

Het project Groningen Spoorzone bestaat
onder meer uit forse aanpassingen aan
sporen en perrons en het aanleggen van een
voetgangerstunnel onder het Hoofdstation.
Ook wordt onderzocht of hier mogelijkheden
zijn voor een bustunnel en fietstunnel.
Naar station Groningen Europapark komt
een vierde spoor en het opstelrein wordt
verplaatst naar de gemeente Haren. Via
onder andere een maquette, animaties
en informatiepanelen krijgt u op de

informatiemarkten een goed beeld van de
nieuwe situatie. Tijdens deze bijeenkomsten
kunt u vragen stellen aan de plannenmakers
en uw mening over de plannen geven.

De informatiemarkten worden gehouden
op maandag 12 mei en dinsdag 20 mei in
de Puddingfabriek (Viaductstraat 3-4) in
Groningen en op 14 mei in 't Clockhuys
(Brinkhorst 3) in Haren. U bent hier
van harte welkom tussen 16.00 uur en
20.00 uur.

PROJECTENKAART: WERKZAAMHEDEN

1 AANPAK RING ZUID (2016–2020/2021)

De zuidelijke ringweg gaat de komende jaren ingrijpend op de schop om de bereikbaarheid van stad en regio en de doorstroming op de weg te verbeteren.

2 OOSTELIJKE RINGWEG (2010 – 2015)

De werkzaamheden aan de oostelijke ringweg zijn vier jaar geleden van start gegaan. Belangrijkste opgave was om alle kruisingen ongelijkvloers te maken. Zie ook pagina 20 en 21.

3 NOORDZEEBRUG (2013 – 2015)

De Noordzeebrug over het Van Starckenborghkanaal wordt volledig vervangen. Zie ook pagina 4 en 5.

4 BEDUMERWEG (2013 – 2015)

De aansluiting van de Bedumerweg op de noordelijke ringweg wordt ongelijkvloers. De verkeerslichten verdwijnen. Zie ook pagina 4 en 5.

5 SONTBRUG (OKT. 2013 – DEC. 2015)

Over het Winschoterdiep wordt een brug gebouwd: de Sontbrug. De brug verbindt bedrijventerrein Driebond met de bedrijven bij de Sontweg, zoals de Ikea. In samenhang hiermee worden ook de Sint Petersburgweg en de Sontweg gereconstrueerd. Zie ook pagina 1.

6 HOOGWAARDIGE OV – AS VAN P+R HOOGKERK NAAR STATION (2E HELFT 2014 – EIND 2015)

De busbaan op de Koeriersterweg wordt doorgetrokken tot aan het Hoofdstation, parallel aan het spoor. Daarmee ontstaat een snelle busverbinding tussen P+R Hoogkerk en het Hoofdstation. Dit is fase 3 van het project 'HOV-as West'.

7 FIETSRUTE PLUS GRONINGEN – TEN BOER (2016 – 2017)

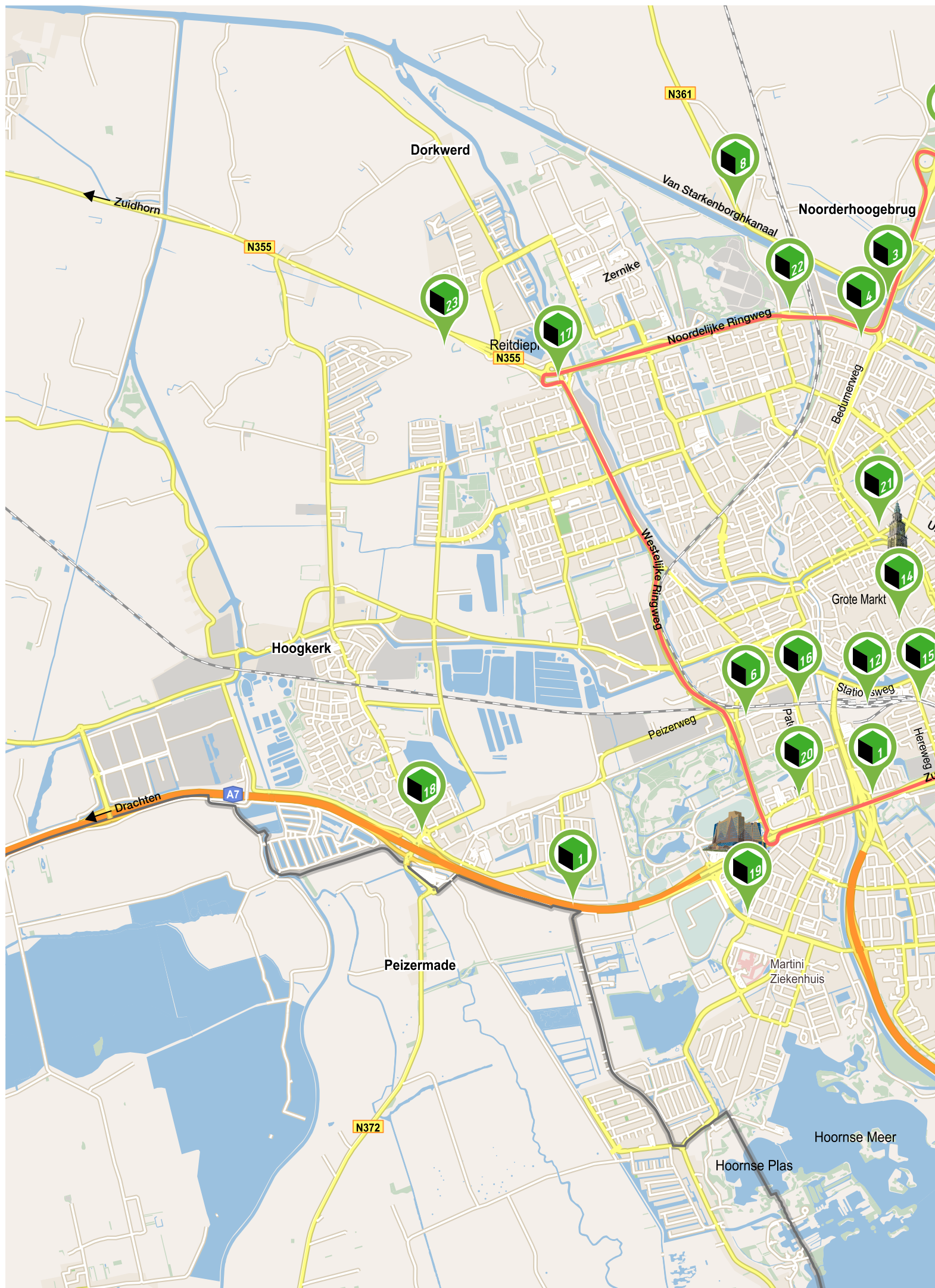
De plannen voor een Fietsroute Plus, een extra breed en comfortabel fietspad van en naar Ten Boer, worden momenteel uitgewerkt. De aanleg start op zijn vroegst in 2016. Zie ook pagina 6.

8 FIETSRUTE PLUS GRONINGEN – WINSUM (2017 – 2018)

De plannen voor een Fietsroute Plus, een extra breed en comfortabel fietspad van en naar Winsum, worden momenteel uitgewerkt. De aanleg start op zijn vroegst in 2017. Zie ook pagina 6.

9 HOOFDSTATION – EUROPAPARK: VIERDE SPOOR (2015 – 2020)

Er komt een vierde spoor tussen het nieuwe station Groningen Europapark en het Hoofdstation Groningen. Dat is nodig omdat er in de toekomst meer treinen gaan rijden onder meer vanwege het verplaatsen van het opstelterrein naar de Rouaanstraat in de gemeente Haren. Zie ook pagina 11.

10 UITBREIDING P+R HAREN (2014 – MEDIO 2015)

Wegens succes wordt het P+R terrein bij Haren uitgebreid met zeker vijfhonderd plaatsen. Het terrein telt nu een kleine vierhonderd plaatsen en is vrijwel dagelijks helemaal vol. De uitbreiding komt op het terrein van het Nesciopark direct ten noorden van de Vondellaan, tegen het huidige parkeerterrein aan.

11 TUNNEL HELPERZOOM (START BOUW 2015)

In het verlengde van de Helper Brink komt een tunnel die Helpman en het Europapark met elkaar verbindt.

12 AANPAK STATIONSGBIED (2015 – 2020)

Het Hoofdstation Groningen krijgt extra sporen en perrons. Ook komt er een voetgangerstunnel. Zie pagina 10 en 11.

13 EXTRA PERRON EUROPAPARK (2017)

Station Europapark krijgt er een extra perron bij. Zie pagina 10 en 11.

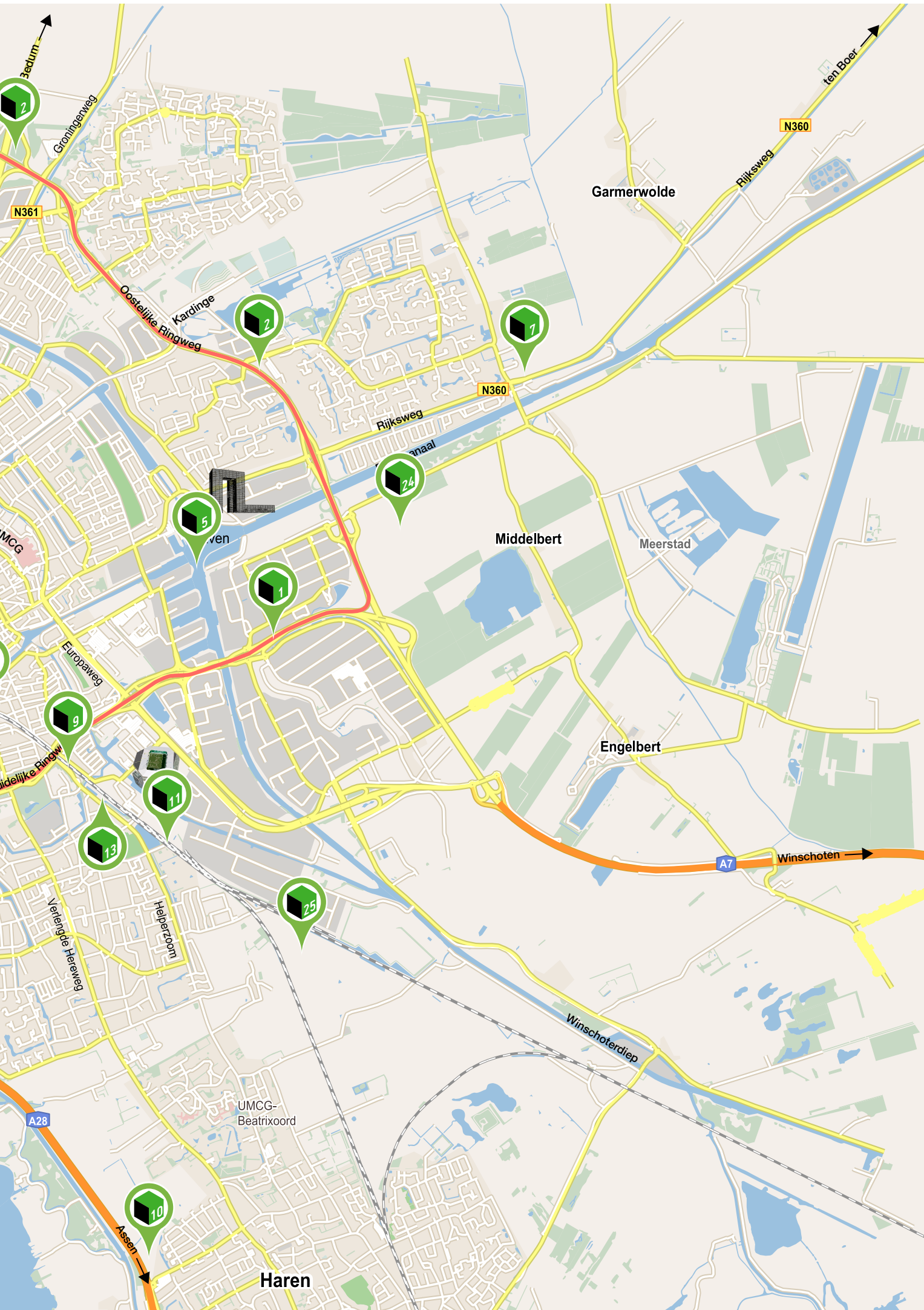
14 BOUWWERKZAAMHEDEN FORUM EN OOSTWAND GROTE MARKT (2011 – 2017)

Aan de oostkant van de Grote Markt komt het Groninger Forum. De Oostwand zelf wordt ook geheel vernieuwd. Hiervoor zal in bepaalde periodes veel bouwverkeer af- en aanrijden.

N IN DE KOMENDE JAREN

15

HEREWEGVIADUCT (PLANNING NOG NIET BEKEND)

Het Herewegviaduct is aan vervanging toe. Onderzocht wordt hoe het viaduct kan worden vernieuwd en wanneer dit het beste kan plaatsvinden.

16

ONDERDOORGANG PATERSWOLDSEWEG (VOORJAAR 2016 – NAJAAR 2017)

Vanaf 2017 rijdt op het traject Groningen-Leeuwarden elk uur een extra sneltrein. Daardoor wordt de spoorwegovergang bij de Paterswoldseweg vervangen door een onderdoorgang. Samen met betrokkenen en omwonenden wordt onderzocht hoe deze onderdoorgang en de aansluiting van de wegen hierop voor alle verkeer verantwoord kan worden ingepast in de omgeving.

17

REITDIEPPLEIN- RING NOORD EN WEST (2014 – 2015)

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden aan de zuidelijke ringweg wordt het verkeer deels omgeleid via andere delen van de ringweg. Voor een goede doorstroming wordt de verbinding tussen de noordelijke en de westelijke ringweg, het Reitdiepplein, verbeterd. Zie ook pagina 4 en 5.

18

AANPAK ROTONDE HOOGKERK EN KRUISING EEMSGOLAAN (2015 – 2016)

Ten behoeve van het openbaar vervoer tussen Leek en Groningen wordt de doorstroming verbeterd op de rotondes bij Hoogkerk. Het betreft o.a. de aanleg van losliggende rijbanen (bypasses) en de bouw van een tunnel in de Eemsgolaan ter hoogte van de busbaan.

19

ROTONDE LAAN CORPUS DEN HOORN (2E HELFT 2014)

Ter verbetering van de doorstroming rondom het Martiniziekenhuis worden diverse maatregelen getroffen. Het betreft onder meer de realisatie van een 'bypass' bij de rotonde Laan Corpus den Hoorn/Van Swietenlaan en aanpassingen aan de kruising Paterswoldseweg/Laan Corpus den Hoorn.

20

LEONARD SPRINGERLAAN (2E HELFT 2014)

Tussen de westelijke ringweg en de Paterswoldseweg wordt de riolering vernieuwd en het wegdek gereconstrueerd.

21

BOTERDIEP EN BLOEMSTRAAT (EIND 2014 – 2015)

Vervangen riolering en reconstructie wegverharding van het Boterdiep en de Bloemsingel.

22

NOORDELIJKE RINGWEG (JUN. – AUG. 2014)

Verbeteren van de middenberm van de noordelijke ringweg door onder meer nieuwe verlichting en een geleiderail.

23

AANLEG P+R REITDIEP (VOOR START AANPAK RING ZUID)

Bij Reitdiep komt een P+R-terrein. De uitbreiding van het aantal P+R-terreinen verbetert de bereikbaarheid van de stad.

24

AANLEG P+R MEERSTAD (VOOR START AANPAK RING ZUID)

Bij Meerstad komt een P+R-terrein. De uitbreiding van het aantal P+R-terreinen verbetert de bereikbaarheid van de stad.

25

AANLEG OPSTELTERREIN ROUAANSTRAAT (2015 – 2017)

Het opstelterrein voor treinen aan de zuidzijde van het Hoofdstation wordt verplaatst naar de Rouaanstraat in de gemeente Haren. Zie ook pagina 10 en 11.

Deze kaart is voortdurend in ontwikkeling. Versie: april 2014.

De projecten op deze kaart zijn maatregelen die gepland staan om de bereikbaarheid van Groningen de komende jaren te verbeteren en (bouw) werkzaamheden die de bereikbaarheid beïnvloeden. Voor een compleet overzicht van alle projecten en werkzaamheden kunt u terecht op de website www.groningenbereikbaar.nl

NOORDELIJKE RINGWEG

DE NOORDELIJKE RINGWEG IS AL GROTENDEELS ONGELIJKVLOERS. DE WERKZAAMHEDEN AAN DEZE RINGWEG CONCENTREREN ZICH TOT NU TOE AAN DE UITEINDEN. AAN DE OOSTZIJDE WORDT GEWERKT BIJ DE NOORDZEEBRUG EN DE KRUISING MET DE BEDUMERWEG. AAN DE WESTZIJDE WORDT DE DOORSTROMING VERBETERD DOOR DE AANSLUITING MET DE WESTELIJKE RINGWEG TE VERDUBBELEN. OMSTREEKS DEZE ZOMER VINDT ER GROOT ONDERHOUD PLAATS AAN DE MIDDENBERM. VERLICHTING EN GELUIDSSCHERMEN WORDEN DAN OOK VERVANGEN.

IMPRESSIE VAN DE NIEUWE AANSLUITING VAN DE BEDUMERWEG OP DE NOORDELIJKE RINGWEG. OP DE VOORGROND DE BEDUMERWEG, RECHTS DE NOORDELIJKE RINGWEG. AFBEELDING: VIADRUPSTEEN

VERKEERSLICHTEN WEG BIJ KRUISING BEDUMERWEG

TEGELIJK MET DE BOUW VAN DE NOORDZEEBRUG WORDT DE KRUISING MET DE BEDUMERWEG AANGEPAKT. DE KRUISING MET VERKEERSLICHTEN MAAKT PLAATS VOOR ONDER MEER EEN ROTONDE EN EEN FLY-OVER. DIT PAST BINNEN DE GEZAMENLIJKE VISIE VAN DE

GEMEENTE GRONINGEN, RIJKSWATERSTAAT EN PROVINCIE GRONINGEN OM DE GEHELE RINGWEG ONGELIJKVLOERS TE MAKEN. DIT ZORGT VOOR EEN BETERE DOORSTROMING EN MEER VERKEERSVEILIGHEID.

In de nieuwe situatie (vanaf eind 2015) rijdt het verkeer op de noordelijke ringweg over een viaduct. Eén niveau lager komt aan het einde van de Bedumerweg een nieuwe rotonde. Via deze rotonde kan het verkeer zonder verkeerslichten vanaf de

Bedumerweg en industrieterrein De Hoogte naar de ringweg. De bestaande fietstunnels worden vervangen door nieuwe tunnels met een lichte en open uitstraling. Deze fietstunnels komen samen op het Soendaplein.

WERKT AAN UITEINDEN

IMPRESSIE VAN DE NIEUWE NOORDZEEBRUG.

NIEUWE NOORDZEEBRUG BIEDT RUIMTE VOOR GROTERE SCHEPEN

SINDS FEBRUARI 2014 WORDT GEWERKT AAN HET VERVANGEN VAN DE NOORDZEEBRUG. DIT IS DE BRUG IN DE NOORDELIJKE RINGWEG OVER HET VAN STARKENBORGHKANAAL. DE NIEUWE BRUG WORDT CIRCA DRIE METER HOGER, ZODAT OVER DIT KANAAL GROTERE SCHEPEN KUNNEN VAREN. TEGELIJKERTIJD WORDT DE KRUISING VAN DE RINGWEG MET DE BEDUMERWEG ONGELIJKVLOERS GEMAAKT. DAARMEE KOMEN DE VERKEERSLICHTEN TE VERVALLEN.

De aanpak van de Noordzeebrug maakt onderdeel uit van het verbeteren van de vaarweg Lemmer – Delfzijl. Deze vaarweg, die bestaat uit het Prinses Margrietka-

naal, het Van Starckenborghkanaal en het Eemskanaal, is de belangrijkste vaarroute van Noord-Nederland. Deze route wordt onder meer gebruikt door de binnen-vaart richting Groningen en Fryslân en de beroepsvaart tussen Noord-Duitsland en de havens van Amsterdam en Rotterdam. De vaarweg levert een belangrijke bijdrage aan de economische groei in het Noorden. Door het verbeteren van deze vaarweg kunnen hier in de toekomst grotere schepen gaan varen, met meerdere lagen containers.

WERKZAAMHEDEN

De bestaande Noordzeebrug wordt volledig

gesloopt en vervangen door een nieuwe vaste brug. Deze is 9,10 meter hoog en de doorvaartbreedte wordt 54 meter. De nieuwe brug wordt in twee gedeelten gebouwd. Begin februari 2014 is de aannemer gestart met de bouw van het westelijk gedeelte van de nieuwe Noordzeebrug. Voor het verkeer verandert er hier dit jaar niets. Het blijft op de huidige (oostelijke) helft van de brug rijden. Vanaf november 2014 gaat het verkeer op de andere (nieuwe) zijde rijden. Eind 2015 is de brug klaar.

BETERE DOORSTROMING OP RING DOOR VERDUBBELING REITDIEPPLEIN

De aansluiting tussen de westelijke en de noordelijke ringweg (het Reitdiepplein) wordt verdubbeld. Door deze aanpassingen stroomt het verkeer gemakkelijker en sneller van de westelijke naar de noordelijke ringweg en vice versa. De werkzaamheden

beginnen in juni of juli van dit jaar. Het nieuwe Reitdiepplein is medio 2015 klaar, dus voordat de werkzaamheden aan de zuidelijke ringweg beginnen. In de volgende uitgave van deze krant meer informatie over dit project.

VERKEERSOVERLAST

DE WERKZAAMHEDEN AAN DE NOORDELIJKE RINGWEG ZORGEN VOOR OVERLAST VOOR HET VERKEER EN OMWONENDEN. DE AANNEMER EN DE OPDRACHTGEVER SPANNEN ZICH SAMEN IN OM DE OVERLAST ZO VEEL MOGELIJK TE BEPERKEN. ACTUELE INFORMATIE VINDT U OP WWW.RINGGRONINGEN.NL EN OP WWW.GRONINGENBEREIKBAAR.NL.

WEBCAMS VAN DE VERKEERS- SITUATIE

Voor meer informatie over deze projecten kunt u kijken op www.ringgroningen.nl. Hier vindt u ook webcams met actuele beelden van de bouwwerkzaamheden en de verkeerssituatie. Op Twitter krijgt u informatie via [@ringgroningen](https://twitter.com/ringgroningen)

NIEUW VERVOERSBELEID GASTERRA SLAAT AAN

GASTERRA, EEN BEDRIJF MET 200 WERKNEMERS, VERHUISDE EEN JAAR GELEDEN VAN HOOGKERK NAAR HET VROEGERE GEBOUW VAN DE ABN AMRO BANK NAAST HET HOOFDSTATION IN HET CENTRUM VAN GRONINGEN, OP DE HOEK VAN DE STATIONSWEG EN DE HEREWEG. HET NIEUWE ONDERKOMEN HEEFT SLECHTS ENKELE PARKEERPLAATSEN BESCHIKBAAR. “EEN BEWUSTE KEUZE”, ZEGT BART WESTMAAS, HOOFD PERSONEEL EN ORGANISATIE BIJ GASTERRA. “NAAST EEN AANTAL ANDERE REDENEN OM TE VERHUIZEN, WILDEN WE EEN ANDER, DUURZAMER VERVOERSBELEID VOEREN.”

Het oude kantoor in Hoogkerk was met het openbaar vervoer erg slecht bereikbaar. “Bijna iedereen kwam daarom met

de auto”, vertelt Westmaas. Daar wilde GasTerra iets aan doen. “Door deze locatie-keuze stimuleren we onze werknemers om met het openbaar vervoer of met de fiets te komen”, vertelt het hoofd P&O.

ZELF VERANTWOORDELIJK

Het vernieuwde kantoor van GasTerra beschikt slechts over vijftien parkeerplekken. Deze zijn gereserveerd voor bezoekers. Per trein, bus of op de fiets is het kantoor echter goed bereikbaar. “De verhuizing was wel een beetje een dwangmiddel voor onze werknemers”, zegt Westmaas. “Maar we hebben er goed over nagedacht. Niemand heeft zijn eigen parkeerplek, ook onze hoofddirecteur Gert-Jan Lankhorst niet.

We hebben onze werknemers zelf verantwoordelijk gesteld voor het organiseren van hun woon-werkverkeer.”

GOEDE REACTIES

Aanvankelijk leverde het besluit nogal wat discussie op, zegt Westmaas. “Maar nu horen we goede reacties op ons beleid. Een aantal van onze mensen maakt gebruik van de Transferia net buiten de stad. We vergoeden de kosten daarvan ook. En het overige personeel komt met de fiets, trein of met de bus.”

E-BIKE

Speciaal voor de fietsers is er bij GasTerra een full-service rijwielstalling aanwe-

zig. Dit betekent dat de fietsen veilig en droog in de parkeerkelder kunnen worden achtergelaten. Voor de e-bikers is er de mogelijkheid om de batterij voor de terugreis weer op te laden. “We hebben onze mensen voor de verhuizing de gelegenheid geboden om een e-bike te testen en we zien dat diverse werknemers, die tussen de vijftien en twintig kilometer van het werk wonen, hier gebruik van maken. Alle werknemers kunnen gebruik maken van een fietsenplan. Uiteraard hebben we ook onze werknemers uit de stad gestimuleerd om op de fiets te komen”, vertelt Westmaas. “En gelukkig slaat dat aan. Ook onze directieleden komen zo veel mogelijk gewoon met de fiets.”

FIETSRROUTE PLUS: SNEL NAAR WERK OF SCHOOL

SCHOLIEREN OP DE FIETSRROUTE PLUS TUSSEN GRONINGEN EN ZUIDHORN. FOTO: ALEX WIERSMA.

DE PROVINCIE GRONINGEN WIL HET FIETSEN AANTREKKELIJKER EN VEILIGER MAKEN. DAAROM WORDT EEN AANTAL DRUKKE FIETSRoutes IN ONZE PROVINCIE EXTRA BREED EN COMFORTABEL. ER IS AL EEN ‘FIETSRROUTE PLUS’ TUSSEN ZUIDHORN EN DE STAD GRONINGEN. DE ROUTE TUSSEN BEDUM EN GRONINGEN WORDT MOMENTEEL AANGELEGD. VERDER ZIJN ER PLANNEN VOOR FIETSRoutes PLUS VANUIT DE STAD GRONINGEN NAAR TEN BOER, WINSUM EN LEEK.

Een Fietsroute Plus is een fietspad dat breder en comfortabeler is dan een gewoon fietspad. Door de aanleg van deze fietsroutes moet het fietsen prettiger en veiliger worden, waardoor op afstanden tot vijftien kilometer meer mensen voor de fiets kiezen in plaats van de auto.

BEDUM

De Fietsroute Plus vanuit Bedum die nu aangelegd wordt, loopt langs de Gronin-

gerweg, deels langs de westkant en deels langs de oostkant ervan. Bij de oprit naar de N46 is een rotonde aangelegd, waar de fietsers de Groningerweg op een veilige manier kunnen oversteken. Het fietspad wordt 3,5 meter breed, van beton en komt op de meeste plekken op 6 meter van de weg te liggen. Hierdoor hebben fietsers minder last van het autoverkeer. Deze fietsroute is bijna gereed. Alleen het gedeelte bij de stad Groningen (rondom de

oostelijke ringweg) moet nog gerealiseerd worden.

TEN BOER, WINSUM, LEEK

De provincie maakt ook plannen voor een Fietsroute Plus naar de stad Groningen vanuit Ten Boer, Winsum en Leek. Bij het uitwerken van de plannen werkt de provincie samen met belangenorganisaties en fietsers die veel gebruik maken van de huidige routes. Eind dit jaar komt de provincie met een besluit over de route van de Fietsroutes Plus in Ten Boer en Winsum. De plannen voor Leek moeten nog worden ontwikkeld.

SLIMME FIETSRROUTE NAAR ZERNIKE

Tijdens de ochtend- en de avondspits passeert iedere vier seconden een fietser op weg naar Zernike de kruising met de noordelijke ringweg. Dat levert problemen op voor de doorstroming van het autoverkeer. Automobilisten moeten fietsers voorrang geven en het lukt hen daardoor moeilijk om links- of rechtsaf de Zonnelaan op te rijden. De gemeente Groningen keek in overleg met de Rijksuniversiteit, de Hanzehogeschool, een aantal studenten en de Fietzersbond naar alternatieve fietsroutes. Onder het motto ‘Slimme route naar Zernike’ startte tijdens de KEI-week van 2013 een proef met het promoten van de fietsroutes langs het Reitdiep en via Park Selwerd. In de stad werd opvallende bewegwijzering geplaatst. De proef is geslaagd. Het aantal fietsers naar Zernike steeg, maar daalde op de Zonnelaan. Daarmee werd de Zonnelaan ontlast van de dagelijkse stroom fietsers van en naar Zernike. Vooral de alternatieve route via Park Selwerd bleek populair. Ook dit jaar worden tijdens de KEI-week eerstejaars studenten gewezen op de alternatieve routes.

GRONINGEN SPOORZONE MAAKT RUIM BAAN VOOR TREIN EN BUS

DE PROVINCIE GRONINGEN, GEMEENTE GRONINGEN, PRORAIL, NS EN HET MINISTERIE VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU WILLEN HET GEBRUIK VAN DE TREIN STIMULEREN. DAT DOEN ZIJ DOOR DE DIENSTREGELING TE VERBETEREN, DE TREINEN VAKER TE LATEN RIJDEN, STATION NOORD EN EUROPARK OPTIMAAL TE GEBRUIKEN EN TE ZORGEN VOOR EEN SOEPELE OVERSTAP

TUSSEN TREIN EN BUS. DIT ALLES ONDER DE NAAM GRONINGEN SPOORZONE.

De regio, de stad en economische toplocaties moeten door dit plan vanaf 2020 beter met elkaar worden verbonden via bus en trein. Belangrijke woon- en werkgebieden worden rechtstreeks of met

slechts één overstap bereikbaar. Bus en trein worden hiervoor zo veel mogelijk aan elkaar gekoppeld, via bijvoorbeeld stations en P+R-locaties. Treinreizigers vanuit het noorden en het oosten kunnen straks zonder overstap zowel het Hoofdstation, station Groningen Europapark als station Groningen Noord bereiken. Reizigers uit

het zuiden en westen kunnen rechtstreeks naar station Groningen Europapark en het Hoofdstation. Dit betekent dat alle drie stations nog belangrijker worden als knooppunt en verdeelpunt.

GRONINGSE GEDEPUTEERDE MARK BOUMANS

'WE ZIJN OP GOEDE WEG OM GEBRUIK VAN BUS EN TREIN TE BEVORDEREN IN GRONINGEN'

GEDEPUTEERDE MARK BOUMANS (GRONINGEN): "NIET MEER ALLEMAAL TEGELIJK MET DE AUTO NAAR HET WERK". FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

HET GEBRUIK VAN DE BUS IN EN ROND GRONINGEN IS DE AFGELOPEN MAANDEN TOEGENOMEN, HOEWEL HET GEEN KOUDE WINTER WAS. WAARSCHIJNLIJK IS DIT MEDE TE DANKEN AAN DE INZET VAN DE NIEUWE, COMFORTABELE BUSSEN VAN QBUZZ.

Dat zegt de Groningse gedeputeerde voor Verkeer en Vervoer Mark Boumans (VVD). Volgens hem gaat het duidelijk merkbaar de goede kant op met het openbaar vervoer in Groningen. De bussen zijn comfortabeler en rijden vaker, en het overstappen van trein naar bus en omgekeerd gaat veel gemakkelijker.

"Daar zijn we heel blij mee!", zegt hij. "Het lijkt erop dat het beleid om het openbaar vervoer te stimuleren, effect begint te krijgen. Maar het kan ook zijn dat mensen zich er steeds meer bewust van worden dat niet iedereen meer tegelijk met de auto naar z'n werk kan. Zeker vanaf 2015, wanneer de werkzaamheden aan de zuidelijke ringweg van start gaan. Daarom is het veelbelovend dat de nieuwe bussen van Qbuzz nu al vaker worden gebruikt", aldus gedeputeerde Boumans.

Positief vindt de gedeputeerde het ook dat er binnen Groningen Bereikbaar goed wordt samengewerkt tussen alle betrokken partijen en dat er slimme alternatieven voor de auto worden bedacht. "Pas in 2015 zullen we echt zien of ons beleid om het autoverkeer af te remmen werkt. Maar het lijkt er op dat we op de goede weg zijn!"

DIENTSTREGELING 2020

Vandaag de dag rijden er ieder uur overdag:

- twee intercity's tussen de Randstad en Groningen;
- twee stoptreinen tussen Zwolle en Groningen;
- twee stoptreinen tussen Veendam en Groningen;
- twee stoptreinen tussen Nieuweschans/Leer en Groningen;
- twee stoptreinen tussen Delfzijl en Groningen;
- twee stoptreinen tussen Roodeschool en Groningen;
- twee stoptreinen tussen Leeuwarden en Groningen;
- een sneltrein tussen Leeuwarden en Groningen;
- een spitspendel tussen Zuidhorn en Groningen;
- en een spitspendel tussen Warffum en Groningen.

Daar komen tot 2020 de volgende treinen bij:

- twee spitsstoptreinen tussen Assen en Groningen;
- een sneltrein tussen Leeuwarden en Groningen;
- een spitsstoptrein van Leer/Winschoten naar Groningen;
- en een sneltrein tussen Bremen en Groningen.

En per 2020 ook:

- doorkoppeling Leeuwarden – Hoofdstation Groningen – Groningen Europapark
- doorkoppeling Roodeschool – Groningen Noord – Hoofdstation Groningen – Groningen Europapark – Nieuweschans/Leer
- doorkoppeling Delfzijl – Groningen Noord – Hoofdstation Groningen – Groningen Europapark – Veendam

KIJK OOK OP:
WWW.GRONINGENBEREIKBAAR.NL/SPOORZONE
TWITTER: @GRONSPoorzone

GRONINGEN SPOORZONE

1 AANPASSING HOOFDSTATION TOT 2020

Het Hoofdstation wordt aangepast voor extra treindiensten en om het doorrijden van treinen mogelijk te maken. Treinen vanuit Veendam bijvoorbeeld rijden vanaf 2020 via de drie stations in de stad door naar Delfzijl (en vice versa). En de treinen vanuit Roodeschol rijden straks door naar Nieuweschans/Leer. Dit vraagt bij het Hoofdstation om aanpassingen aan [sporen en perrons](#). Om de nieuwe sporen te kunnen bereiken, komt er een [voetgangerstunnel](#). De ingang hiervan komt op een plein recht achter de hal van het monumentale Hoofdstation. Dit heeft als voordeel dat het historische stationsgebouw weer een belangrijke functie krijgt. De treinen stoppen straks allemaal midden boven de voetgangerstunnel. Daardoor hoeven overstappers minder ver te lopen naar hun aansluitende trein. Mogelijk krijgt de tunnel ook een entree aan de zuidzijde, waardoor een extra verbinding ontstaat tussen de binnenstad en de zuidelijke woonwijken. Zie ook pagina 10.

2 ONTWIKKELING STATIONSGBIED ZUIDZIJDE

Aan de zuidkant van het station kan op termijn een volwaardige tweede entree van het Hoofdstation komen. Die is er nog niet meteen. De entree zal meegroeien met het ontwikkelingstempo van de zuidelijke stationsomgeving. Dit deel van de stad biedt de komende decennia kansen voor een integrale en duurzame gebiedsontwikkeling. Gestreefd wordt naar een intensieve mix van stedelijke functies, zodat een waardevolle aanvulling op de binnenstad ontstaat. Het gebied ten zuiden van de sporen heeft veel potentie en kan door zijn ligging uitgroeien tot een belangrijke ontmoetingsplaats. Zie ook pagina 17.

3 HERINRICHTING STATIONSOMGEVING NOORDZIJDE

De komende jaren worden ingrepen gedaan op het voorplein bij het Hoofdstation, om het gebied aantrekkelijker te maken. Ook wordt gestreefd naar het ontwarren van de verschillende verkeersstromen bij de Stationsweg en de Werkmanbrug. Verder zal de looproute tussen de hoofdentree van het station en de Werkmanbrug worden verbeterd.

4 VERKENNING BUSTUNNEL EN FIETSTUNNEL

De geplande ingrepen aan de sporen maken het relatief eenvoudig om ook een bustunnel en een fietstunnel onder de sporen door aan te leggen. De bustunnel kan komen tussen het busstation en de zuidzijde van het station. Deze bustunnel sluit aan op de busbaan Koeriersterweg – Hoofdstation. Hiermee ontstaat een snelle en betrouwbare busverbinding. Met een bustunnel hoeven er aanzienlijk minder bussen over de Stationsweg en kunnen bussen aan de zuidzijde van het station bij een nieuwe

halte stoppen. Dit maakt een snelle overstap tussen bus en trein mogelijk. Momenteel wordt dit plan onderzocht, net als de mogelijkheden voor een fietstunnel. Daarbij wordt onder andere gelet op de sociale veiligheid, de meerwaarde in het fietsnetwerk en de relatie met fietsenstallingen. Zie ook pagina 17.

5 AANLEG VIERDE SPOOR NAAR STATION EUROPAPARK

Tussen de Esperantostraat en station Groningen Europapark komt een vierde spoor. Dit is nodig voor de extra treinen die op dit traject gaan rijden. Het vierde spoor wordt aangelegd in 2016-2017. Zie ook pagina 11.

6 AANPASSING STATION EUROPAPARK

Voor de extra treinen en de door koppeling van treinen naar station Europapark is hier een extra spoor en zijperron nodig. Met de extra ruimte

die hiervoor nodig is, is bij de bouw van dit station al rekening gehouden. Zie ook pagina 17.

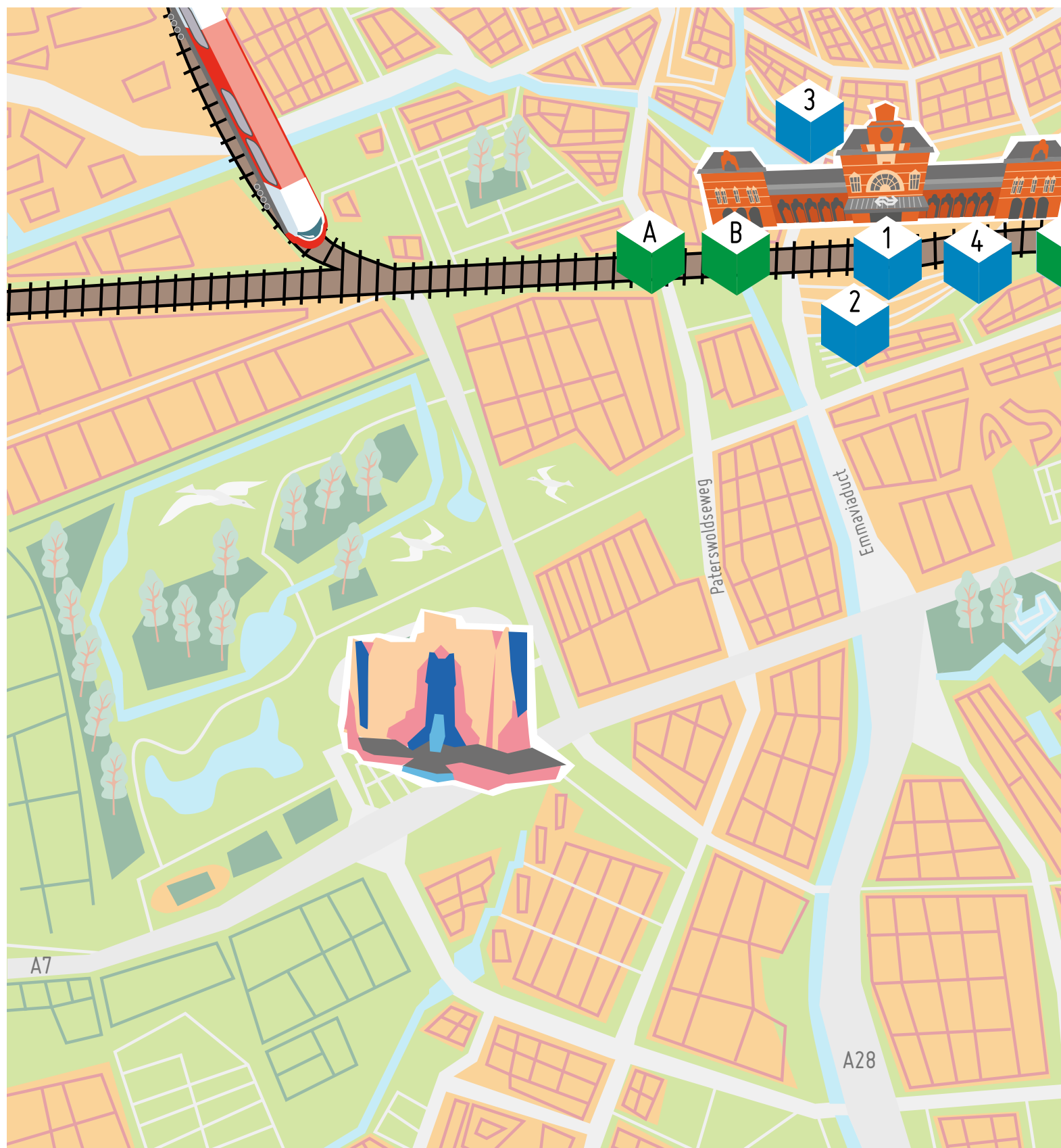
7 AANLEG KEERVOORZIENING

Tussen station Groningen Europapark en de bestaande fietstunnel in het verlengde van de Bloemersmaborg komt een aantal wissels en een 'tussenspoor', waarop de treinen uit Leeuwarden kunnen keren.

8 OPSTELTERREIN ROUAANSTRAAT (GEMEENTE HAREN)

Aan de zuidkant van het Hoofdstation blijft door de aanleg van meer sporen en perrons te weinig ruimte over voor het opstel terrein. Ook zijn voor de dienstregeling meer treinen nodig, die allemaal een parkeerplaats nodig hebben. Daarom is gezocht naar een nieuwe plek. Uit onderzoek kwam de locatie aan de Rouaanstraat in de gemeente Haren als beste plek naar voren. Met het verplaatsen van het opstel terrein verdwijnen de

huidige wissels parallel aan de Lodewijkstraat. Deze lagen daar voor het rangeren van de treinen van en naar het opstel terrein. Zie ook pagina 10.

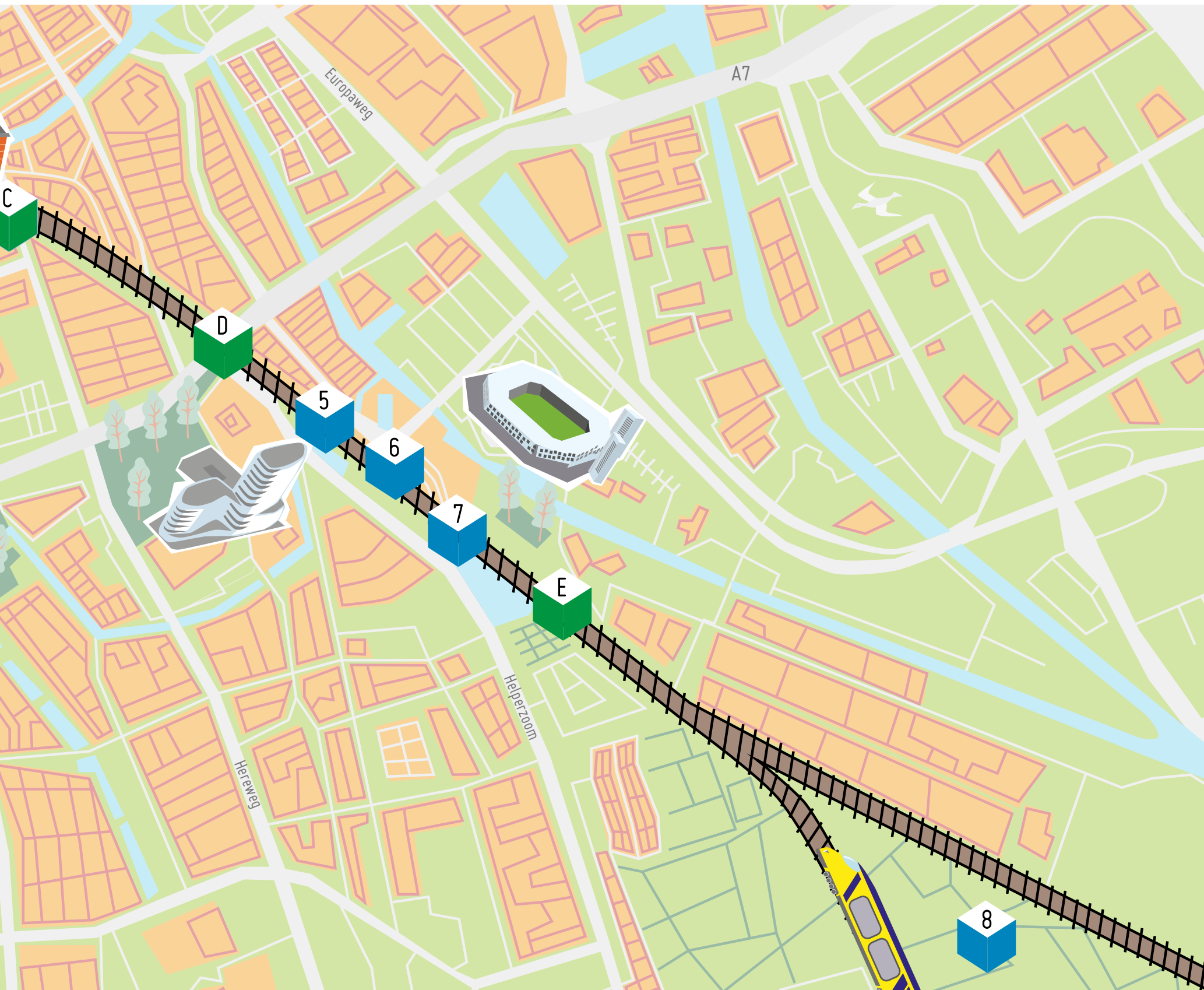

OR IN VOGELVLUCHT

HET VERBETEREN VAN HET HOOGWAARDIG OPENBAAR VERVOER VRAAGT ONDER MEER OM EEN GROOTSCHALIGE AANPAK VAN DE SPOREN IN EN OM GRONINGEN. OP DE KAART EEN OVERZICHT VAN DE MEEST IN HET OOG SPRINGENDE SPOORPROJECTEN IN DE KOMENDE JAREN.

OVERIGE PROJECTEN

Er gebeurt de komende jaren veel meer in Groningen om het openbaar vervoer te verbeteren. Een kort overzicht van andere belangrijke projecten aan of nabij het spoor.

AANLEG ONDERDOORGANG PATERSWOLDSEWEG

Vanaf 2017 rijdt op het traject Groningen-Leeuwarden elk uur een extra sneltrein. Gevolg hiervan is dat de spoorwegovergang bij de Paterswoldseweg wordt vervangen door een onderdoorgang. Samen met betrokkenen en omwonenden wordt onderzocht hoe deze onderdoorgang en de aansluiting van de wegen hierop voor alle verkeer verantwoord kan worden ingepast in de omgeving.

AANLEG BUSBAAN KOERIERSTERWEG – HOOFDSTATION (HOV-AS WEST)

De busbaan op de Koeriersterweg wordt doorgetrokken tot aan het Hoofdstation, parallel aan het spoor. Daarmee ontstaat een snelle busverbinding tussen P+R Hoogkerk en het Hoofdstation. Dit is fase 3 van het project 'HOV-as West'. De aanleg is gepland van oktober 2014 tot november 2015. Omdat de tunnel bij de Paterswoldseweg dan nog niet gereed is, komt er een tijdelijke brug over de Paterswoldseweg, parallel aan het spoor.

VERVANGING HEREWEGVIADUCT

Het Herewegviaduct moet op termijn worden vervangen. Het huidige viaduct over het spoor is bijna honderd jaar oud en voldoet niet meer. Momenteel wordt onderzocht hoe het viaduct kan worden vernieuwd en wanneer dit het beste kan plaatsvin-

den. Omdat het Herewegviaduct een belangrijke toegang is tot de stad, wordt bij de planning van de bouw rekening gehouden met andere wegwerkzaamheden, zoals de ombouw van de zuidelijke ringweg.

SLUITING SPOORWEGOVERGANG ESPERANTOSTRAAT

Door de uitbreiding van het aantal passerende treinen moet de spoorwegovergang bij de Esperantostraat om veiligheidseisen dicht voor wegverkeer. Deze overgang wordt vervangen door de Helperzoomtunnel (zie E). Als de aanbesteding van de zuidelijke ringweg het toelaat, komt bij de Esperantostraat een tunnel voor fietsers en voetgangers. De Esperantokruising wordt gesloten zodra de Helperzoomtunnel klaar is. Fietsers en voetgangers kunnen nu al gebruik maken van de onderdoorgang bij station Europapark.

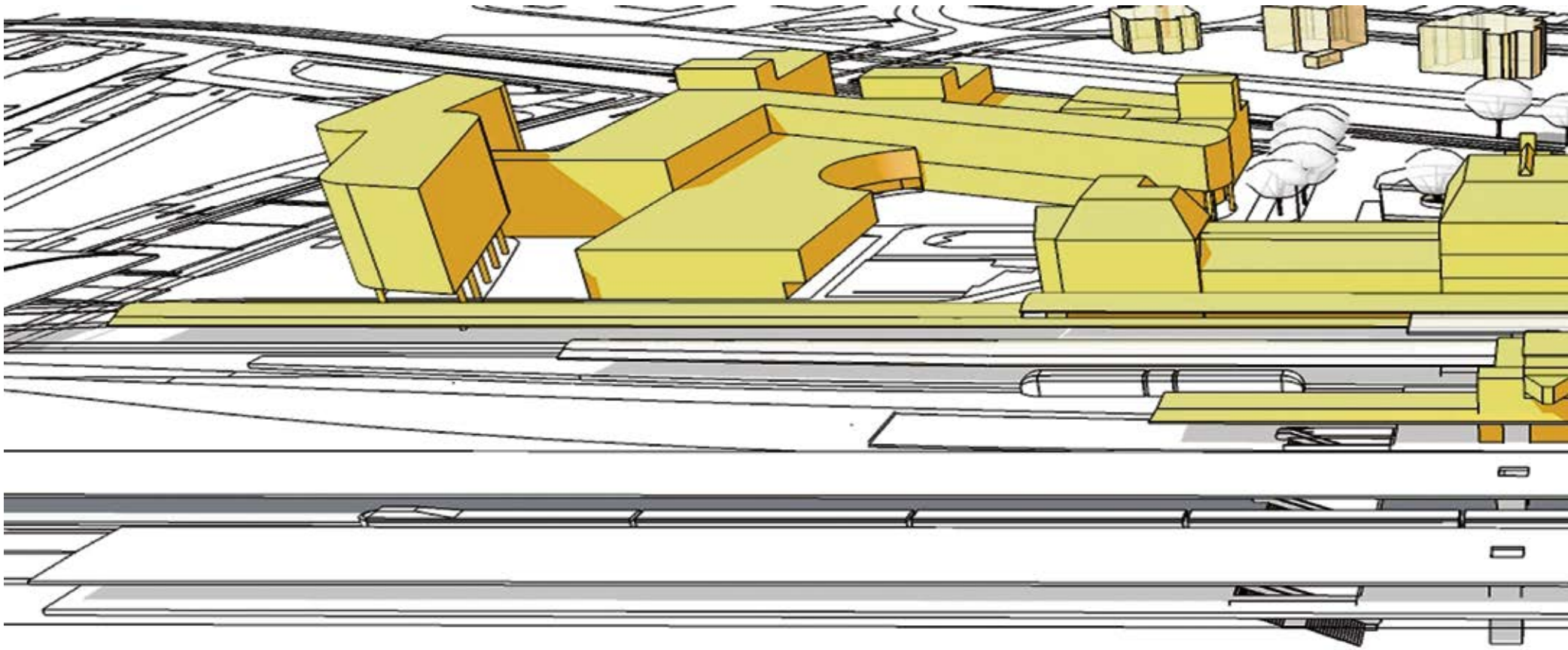
AANLEG HELPERZOOMTUNNEL

Voor auto's en fietsers komt er een tunnel onder het spoor tussen de Helperzoom en het Europapark, ter hoogte van de Helper Brink. De nieuwe tunnel is nodig om na het sluiten van de Esperantokruising (zie D) een autoverbinding te houden tussen Helpman en de wijken aan de andere kant van het spoor: Europapark, De Linie en de Oosterpoort. Naar verwachting start de bouw in 2015.

PROJECT GRONINGEN SPOORZONE DE TREINREIZIGERS MAKKELIJKER

AANPASSING HOOFDSTATION GRONINGEN MET RESPECT VOOR MONUMENTALE KARAKTER

HET HOOFDSTATION VAN GRONINGEN GAAT RUIMTE BIJEN AAN MÉÉR TREINEN EN VOOR HET EERST IN DE GESCHIEDENIS OOK AAN DOORGAANDE REIZIGERSTREINEN. DAARVOOR ZIJN MEER SPOREN EN PERRONS NODIG EN EEN NIEUWE REIZIGERSTUNNEL. DIT ALLES GAAT TEN KOSTE VAN HET OPSTELTERREIN VOOR TREINEN AAN DE ZUIDKANT VAN HET STATION. DAT VERHUIST NAAR DE GEMEENTE HAREN. DE MONUMENTALE STATIONSHAL, DIE NU WEINIG GEBRUIKT WORDT, KRIJGT VOOR TREINREIZIGERS EEN PROMINENTE FUNCTIE.

Het Hoofdstation van Groningen is altijd een 'kopstation' geweest. Het was altijd het begin- of het eindpunt van een treinreis. Nu is het de bedoeling dat er doorgaande treinen gaan rijden. Dat vraagt om forse ingrepen. In de nieuwe situatie telt het Hoofdstation vier perronpleinen met zeven sporen waar treinen aankomen en vertrekken. De noordelijke drie sporen zullen gebruikt worden voor de regionale treinen (op dit moment: Arriva). De zuidelijke vier sporen

gaan gebruikt worden door de landelijke vervoerder (op dit moment: NS).

VOETGANGERSTUNNEL

Aangezien de nieuwe perrons achter de doorlopende sporen komen te liggen (gezien vanaf het hoofdgebouw), is het niet meer mogelijk de perrons gelijkvloers te bereiken, zoals in de huidige situatie. Daarom komt er een reizigerstunnel, recht achter de hal van het monumentale Hoofdstation. Dit heeft als voordeel dat

het historische stationsgebouw en de ontvangsthal weer meer gebruikt gaan worden. De treinen stoppen straks allemaal midden boven de reizigerstunnel, waardoor overstappers minder ver hoeven te lopen naar hun aansluitende trein. Hiermee vervalt de reizigersfunctie van de 'blauwe brug' die nu over de sporen loopt. Of deze brug een functie behoudt als verbinding tussen de wijken, wordt de komende tijd in overleg met betrokkenen bepaald.

OPSTELTERREIN VERHUIST NAAR HAREN

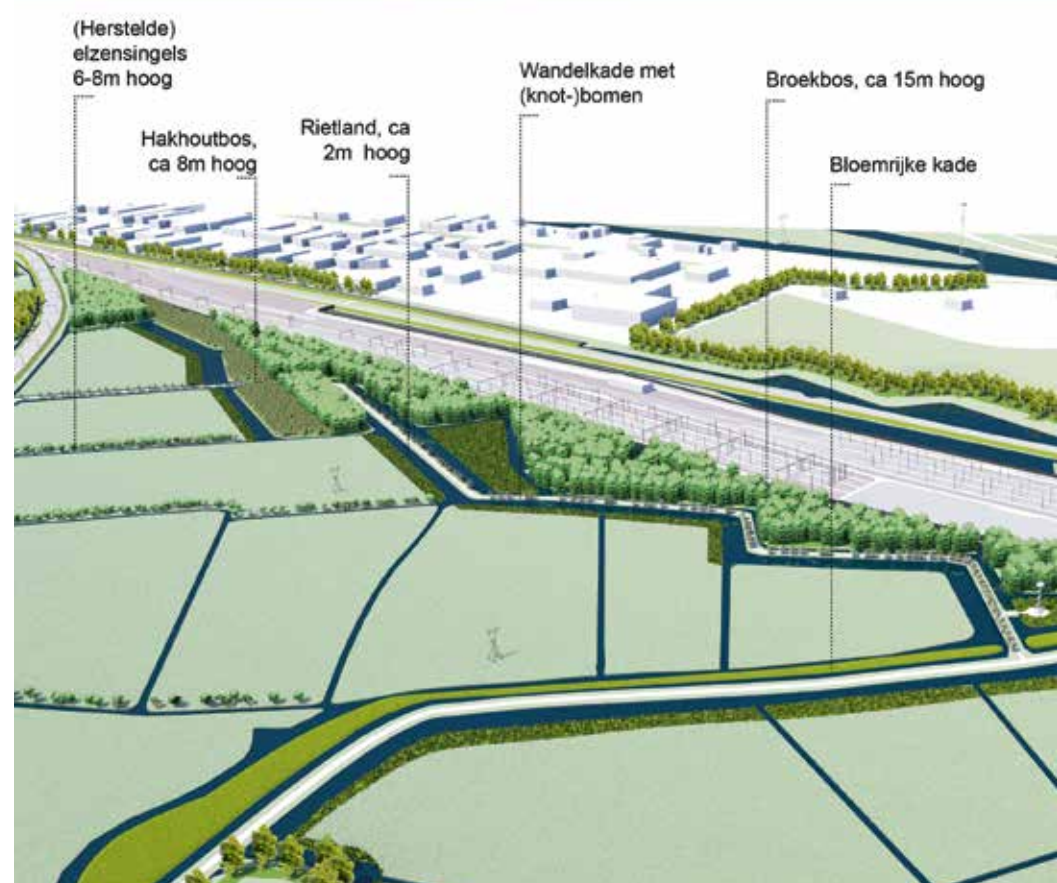
BIJ HET HOOFDSTATION VAN GRONINGEN BLIJFT DOOR ALLE INGEPEN TE WEINIG RUIMTE OVER VOOR HET OPSTELTERREIN. DAT IS HET DEEL VAN HET STATION AAN DE ZUIDZIJDE WAAR DE TREINEN 'S NACHTS EN OVERDAG STAAN WANNEER ZE NIET GEBRUIKT WORDEN VOOR DE DIENSTREGELING. DE TREINEN WORDEN HIER ONDER ANDERE GEREINIGD EN GETANKT. HET PLAN IS OM HET OPSTELTERREIN TE VERPLAATSEN NAAR DE ROUAANSTRAAT, IN DE GEMEENTE HAREN.

Het nieuwe opstelsterrein komt in het gebied in de splitsing van de sporen richting

Winschoten en Zwolle, net in de gemeente Haren. Deze locatie geniet de voorkeur, onder andere omdat deze relatief dicht bij het station ligt. Zowel de treinen van de NS als de treinen van Arriva kunnen hier gemakkelijk komen. Het nieuwe opstelsterrein komt tegen het huidige Bedrijventerrein Zuidoost aan te liggen. Dat biedt de kans om het nieuwe opstelsterrein zo in te passen dat het zicht op het industrieterrein vanuit de omgeving voor het grootste deel wordt beperkt. In samenspraak met de omwonenden wordt de inpassing verder uitgewerkt.

IMPRESSIE VAN DE MOGELIJKE INPASSING VAN HET NIEUWE OPSTELTERREIN GEZIEN VANUIT HET ZUID-WESTEN.

Spoortracé Haren, standpunt 6: Vogelvlucht

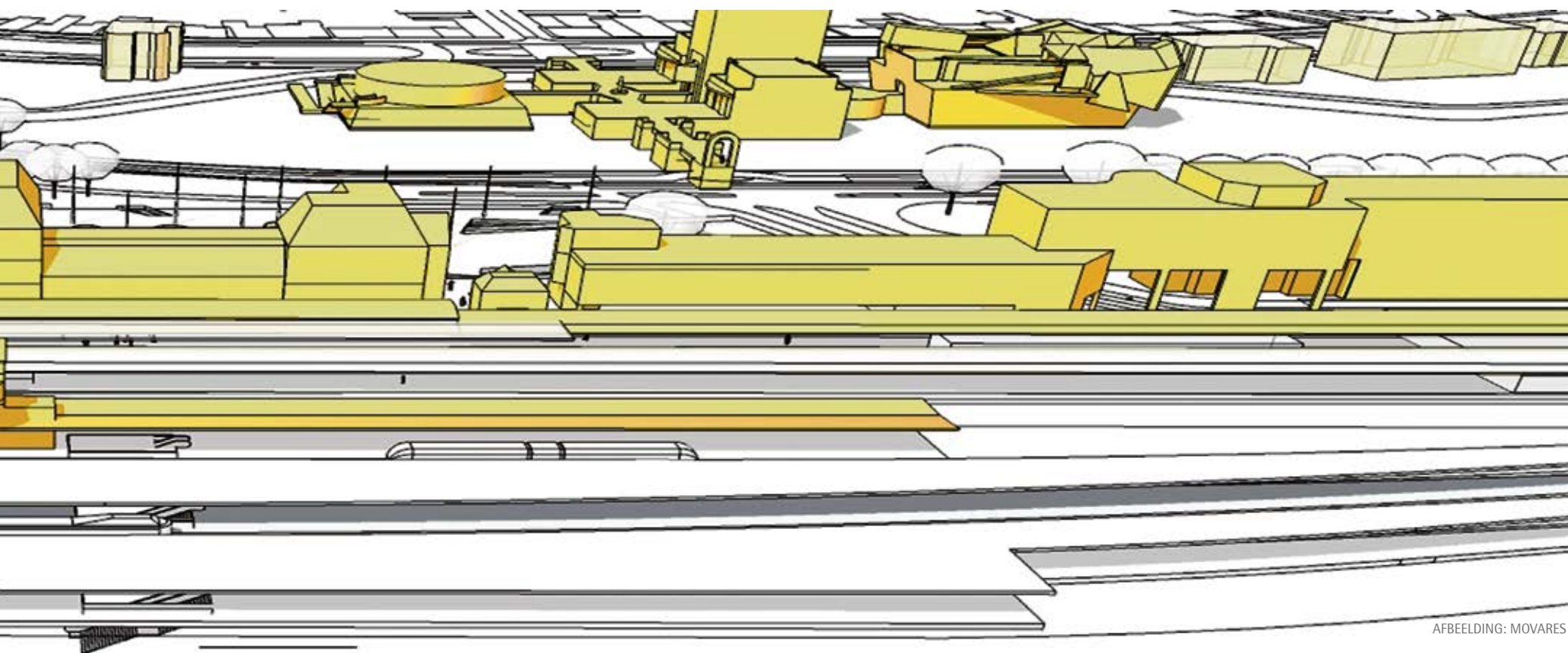

MAAKT HET ÉN AANGENAMER

MEER TREINEN, MAKKELIJKER OVERSTAPPEN, BETERE AANSLUITINGEN. DAT IS DE KERN VAN HET PROJECT GRONINGEN SPOORZONE. MET DIT PROJECT STIMULEREN DE PROVINCIE GRONINGEN, DE GEMEENTE GRONINGEN, PRORAIL, NS EN HET MINISTERIE VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU DE GROEI

VAN HET TREINVERKEER. DE AMBITIEUZE DIENSTREGELING VOOR 2020 VRAAGT OM DRIE BELANGRIJKE INGEPEN: AANPASSING VAN HET HOOFDSTATION, HET VERPLAATSEN VAN HET OPSTELTERREIN EN EEN EXTRA SPOOR NAAR STATION GRONINGEN EUROPAPARK.

AFBEELDING: MOVARES

PERRONPLEIN

Direct achter het monumentale stationsgebouw ontstaat een ruim perronplein voor reizigers. Dit plein wordt een aangename plek om te verblijven, met een ruim aanbod aan voorzieningen. Het plein heeft een monumentale sfeer en biedt uitzicht op de treinen. De reiziger vindt hier actuele informatie over het openbaar vervoer, maar kan ook genieten van een kopje koffie met Groninger koek.

SCHETS VAN DE OPGANG VAN HET NIEUWE ZIJPERRON. AFBEELDING: MOVARES

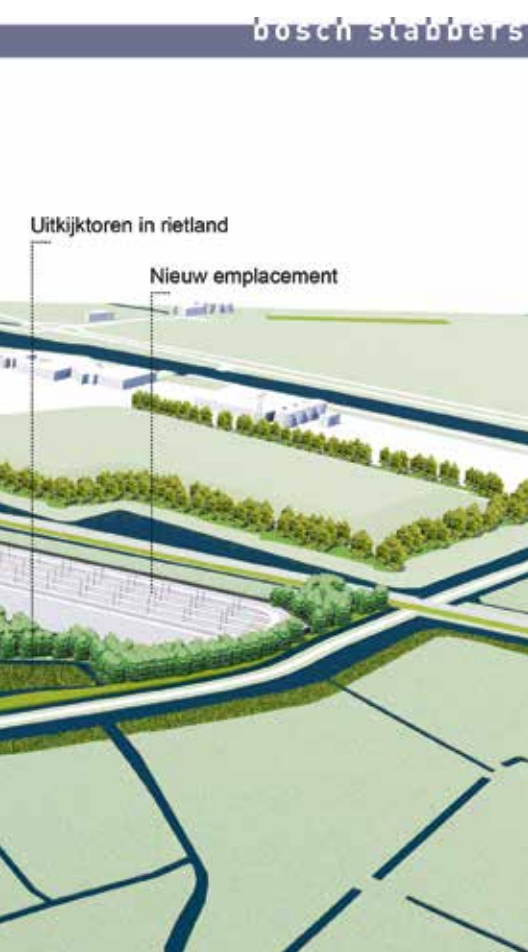
EXTRA SPOOR NAAR GRONINGEN EUROPAPARK

HET TRAJECT TUSSEN HET HOOFDSTATION EN STATION EUROPAPARK WORDT GEHEEL VIERSPORIG. DE HUIDIGE DRIE SPOREN ZIJN NAMELIJK NIET TOEREIKEND VOOR DE NIEUWE DIENSTREGELING. OOK RIJDEN ER STRAKS LEGE TREINEN VAN EN NAAR HET NIEUWE OPSTELTERREIN. DIT BETEKENT

DAT ER EEN EXTRA SPOOR KOMT VANAF DE ESPERANTOKRUISSING TOT EN MET STATION EUROPAPARK.

Het huidige station Europapark wordt uitgebreid met een vierde perronspoor, aan de kant van de Helperzoom. Bij de bouw

van het station is hiermee al rekening gehouden. Het extra spoor en de naastliggende perrons moeten nog wel worden aangelegd. In het station worden ook een aansluitende lift en trap ingepast. Het geluidsscherm dat onlangs is geplaatst, staat al op de goede plek.

GRONINGEN AL VANAF 1866 VIA HET SPOOR BEREIKBAAR

DOOR BENO HOFMAN

OP 30 MEI 1866 RIJDT ER VOOR HET EERST EEN TREIN GRONINGEN BINNEN. DE NIEUWE SPOORVERBINDING MET LEEUWARDEN EN HARLINGEN WORDT NIET ALLEEN OP DE STATIONS FEESTELIJK IN GEBRUIK GENOMEN. HET CARILLON VAN DE MARTINI SPEELT, IN DE HARMONIE IS EEN 'MATINÉE MUSICALE' EN ER ZIJN VOLKSSPELEN OP DE VISMARKT EN GROTE MARKT. 'HET ZO LANG GEWENST TIJDSTIP IS AANGEBROKEN, WAAROP OOK DEZE STAD VERBONDEN IS AAN HET GROTE SPOORWEGNET' JUBELT DE GRONINGER COURANT DE VOLGENDE DAG. DE BESCHAVING EN DE HUMANITEIT ZULLEN VOLGENS DE KRANT DOOR DE SPOORVERBINDING TOENEMEN.

De Stadgers moeten het eerst wel doen met een tijdelijk stationsgebouwtje. Omdat Groningen in die tijd nog een vestingstad is, moet alle bebouwing buiten de wallen bij naderend gevaar snel kunnen worden afgebroken. De trein is spoedig een groot succes, met alle gevolgen van dien. De Provinciale Groninger Courant meldt op 12 juni 1866 dat er 3e klas-passagiers in goederenwagens hebben moeten plaatsnemen en dat anderen door plaatsgebrek zelfs helemaal niet mee konden. En een week later heeft dezelfde krant het over kooplieden en commissionairs met 2e- en 3e klas-kaartjes 'in zoogenaamde beestenwagens'. 'Staande als beesten' zijn volgens het artikel in dezelfde wagens 'ook eenige dames' vervoerd.

EERSTE SPOORLIJN

De eerste Groninger spoorlijn is onderdeel van de verbinding tussen Harlingen en 'de Hannoversche grenzen'. Op 1 november 1868 is het volledige traject klaar en twee jaar na de opening van de spoorlijn naar Nieuweschems kan er ook al met de trein naar Assen en Meppel worden gereisd en van daar verder via de al eerder geopende lijn Leeuwarden-Zwolle. Het eerste plan voor een spoorlijn naar Delfzijl dateert van 1879. Op speciaal verzoek van de Ommelanders gaat de lijn niet rechtstreeks naar de havenstad, maar met een wijde boog via Sauwerd, Bedum, Stedum, Loppersum en Appingedam.

westelijk om de stad te leggen, kunnen er bovendien in het noorden van de stad twee haltes komen. De wijk Kostverloren krijgt een eenvoudige stopplaats, maar 'Groningen-Halte' wordt een echt station. Als de lijn op 15 juni 1884 wordt geopend, is het nog behelpen met een houten loods, maar enkele maanden later is het Noorderstation klaar. In 1893 wordt het nog drukker op het traject want dan opent de Groninger Locaalspoorweg-Maatschappij (GLS) de spoorlijn Sauwerd-Roodeschool. De Staats-Spoorwegen zorgt voor de exploitatie.

HOOFDSTATION

Ondertussen wordt ook gewerkt aan het Hoofdstation. De Amsterdamse spoorwegarchitect Isaac Gosschalk heeft de mooie taak gekregen een station te ontwerpen dat past bij een handelsstad als Groningen. Het moet een representatief station met allure worden en in die opzet slaagt hij glansrijk. Het station krijgt een statige hal met mooie tegeltableaus van de Groningse kunstenaar F.H. Bach. En in de zijvleugels zijn luxe wachtruimtes, een

restaurant en een damessalon. Hoewel de gevelsteen '1895' anders doet vermoeden, is het nieuwe stationsgebouw van Groningen pas het volgende jaar klaar. De VVV wil een 'feestelijke inwijding', maar de Staats-Spoorwegen ziet dit vanwege de kosten niet zitten en zo wordt het op 17 april 1896 'zonder de minste ceremonie' in gebruik genomen.

PROVINCIE

Het Groningse spoorwegnet wordt in de eerste helft van de twintigste eeuw nog verder uitgebreid. De Noordoosterlokaalspoorweg-Maatschappij (NOLS) zorgt in 1910 voor nieuwe verbindingen via Zuidbroek naar Delfzijl en naar Stadskanaal. In de jaren twintig krijgt de provincie nog meer spoorlijnen: Winsum - Zoutkamp (GLS, 1922), Stadskanaal - Ter Apel - Rijksgrens (STAR, 1924) en Groningen - Slochteren - Weiwerd (Wolderspoorwegmaatschappij, 1929). Maar al deze lijnen overleven niet door de opkomst van de autobus. Stadskanaal - Zuidbroek is in 1953 de laatste dienst die wordt gestaakt.

HET OUDE NOORDERSTATION IN DE STAD GRONINGEN (1884-1973). IN 1974 IS EEN NIEUW NOORDERSTATION GEBOUWD. BRON: PARTICULIERE COLLECTIE

Door de lijn met een scherpe bocht

N.
and Bazar Français, Groningue.

Station.

HET GRONINGER HOOFDSTATION IN VOLLE GLORIE, BEGIN 20E EEUW. BRON: PARTICULIERE COLLECTIE

De oudere trajecten houden, soms met moeite, wel stand en worden in de loop van de tijd verbeterd. Zo wordt de spoorlijn naar Roodeschool en Delfzijl in de stad vanwege de aanleg van de noordelijke wijken omhoog gebracht. Het leidt tot de sloop van het oude Noorderstation en de komst van een nieuw Groningen Noord in

‘STAANDE ALS BEESTEN’ ZIJN IN DEZELFDE WAGENS ‘OOK EENIGE DAMES’ VERVOERD.’

1974. Eind jaren negentig wordt besloten tot een verdubbeling van het spoor op het traject naar Sauwerd, die in oktober 2003 in gebruik wordt genomen.

EUROPAPARK

In de loop van de jaren zijn er op het huidige grondgebied van de gemeente Groningen alleen maar stopplaatsen verdwenen – de Halte Kostverloren, Station Vierverlaten/Hoogkerk, de Halte Roodehaan en Station Engelbert aan de Wolderspoorlijn – maar in 2007 komt er weer één bij. Als gevolg van een in 1996 opgesteld convenant dat later uitgroeit tot de Regiovisie Groningen-Assen 2030, ontstaat station Europapark. Nadat in 2007 eerst een tijdelijk perron wordt aangelegd waar alleen Arriva-treinen stoppen, wordt op 9 december 2012 een permanent station geopend dat ook wordt aangedaan door de NS. Inmiddels rijden er, vanaf 2011, ook weer treinen naar Veendam. En dat is nog maar het begin van een hele reeks veranderingen!

vertrekt, van daar een spoortrein tot vervoer van personen naar Gro-

PROGRAMMA

DER BIJ DE

OPENING VAN DEN STAATSSPOORWEG

TUSSEN

Groningen en Leeuwarden

TE

GRONINGEN

TE HOUDEN

FEESTVIERING.

1. AANKONDIGING van het feest door het luiden der klokken des morgens van 8½ tot 9 uur, en het bespelen van het carillon op den Martinitoren van 10 tot 11 uur.

2. ONTVANGST der genoodigden en van de houders van kaarten voor den feesttrein, in het beursgebouw, des voormiddags te 9 uur, om van daar onder geleide van het muziekkorps van het regiment veldartillerie, zich naar het stationsgebouw te begeven.

3. VERTREK van den Feesttrein, des voormiddags te 10 uur.

4. MUZIEK op de Vischmarkt door genoemd muziekkorps, van 12 tot 2 uur.

5. VOLKSSPELEN op de Vischmarkt, aanvangende te 1 uur en op de Groote Markt te 2 uur.

6. MATINÉE MUSICALE in de Societeit de Harmonie.

7. TERUGKOMST van den feesttrein (uit Leeuwarden vertrekkende te 3½ uur) en ontvangst daarvan door het genoemde muziekkorps.

8. MUZIEK door dat korps, in het Sterrebosch, van 6—8 uur.

9. FEESTMAAL den daartoe genoodigden aangeboden door den gemeenteraad, des namiddags te 6 uur, in de groote zaal van het Concerthuis.

10. SOIRÉE MUSICALE in de Societeit de Harmonie.

11. ILLUMINATIE van het beursgebouw van wege den handel.

12. VUURWERK op de Groote Markt, des avonds te 10 uur.

13. RECEPTIE van de genoodigden, na afloop van het vuurwerk, in de Societeit de Harmonie.

Op den 23sten Mei zal na aankomst te Harlingen van de stoomboot, die te 10½ uur van Amsterdam

afgaat, vertrekken, en op den 24sten Mei des morgens te 8.30 een trein van Groningen naar Harlingen, van welke

gelegenheid door de genoodigden gebruik kan worden gemaakt.

ALS DE EERSTE TREIN TUSSEN GRONINGEN EN LEEUWARDEN GAAT RIJDEN, IN 1866, IS HET GROOT FEEST. DE STADJERS KUNNEN GENIETEN VAN MUZIEK, SPELEN, EEN FEESTMAAL EN TOT SLOT EEN VUURWERK OP DE GROTE MARKT. BRON: PARTICULIERE COLLECTIE

REAGEREN OP DE PLANNEN

VAN VRIJDAG 25 APRIL TOT EN MET MAANDAG 2 JUNI 2014 KUNT U UW REACTIE GEVEN OP DE PLANNEN VOOR HET PROJECT GRONINGEN SPOORZONE. UW REACTIE WORDT MEEGENOMEN BIJ DE VERDERE BESLUITVORMING EN KAN LEIDEN TOT AANPASSING VAN DE PLANNEN. WE ZIJN ERG BENIEUWD NAAR UW MENING EN SUGGESTIES.

WAAROP REAGEREN?

U kunt uw reactie geven op alle aanpassingen aan het spoor (en de maatregelen die daaraan gerelateerd zijn) vanaf het Hoofdstation tot en met het beoogde opstel terrein bij de Rouaanstraat (Haren). De belangrijkste onderdelen zijn:

- Aanpassing Hoofdstation (inclusief aanleg van een voetgangerstunnel onder de sporen door);
- Aanleg vierde spoor tussen Hoofdstation en station Groningen Europapark;
- Aanpassing station Groningen Europapark, inclusief een extra perron;
- Aanleg 'keervoorziening' tussen station Groningen Europapark en het nieuw aan te leggen opstel terrein;
- Aanleg van een nieuw opstel terrein op de locatie 'Rouaanstraat (Haren)', bij de splitsing van de spoorlijnen naar Assen/ Zwolle en Veendam/Bad Nieuwesches.

Daarnaast wordt uw reactie gevraagd op:

- De voorgenomen aanleg van een bustunnel, met bijbehorende weginfrastructuur en bushaltes, aan de zuidzijde van het spooreplacement van het Hoofdstation. Deze verbindt de HOV-as West met het huidige busstation aan de Stationsweg;
- De mogelijke aanleg van een fietstunnel onder de sporen door ter hoogte van het Hoofdstation;
- De toekomst van de blauwe voetgangersbrug.

In uw reactie kunt u bijvoorbeeld ingaan op de volgende vragen:

- Wat vindt u van de voorgestelde plannen?
- Wat vindt u de voor- en nadelen van de plannen?
- Waarmee moet volgens u rekening worden gehouden?

Meer weten?

In deze krant leest u al het een en ander over deze projecten. Meer informatie vindt u op de website www.groningenbereikbaar.nl/spoorzone. Daar is ook een bibliotheek met alle plandocumenten. Hier vindt u bijvoorbeeld de ontwerpverantwoording van de aanpassingen op het spooreplacement bij het Hoofdstation en de afwegingen die hierbij een rol speelden. Verder kunt u hier het rapport van het geluidsonderzoek downloaden en informatie vinden over de wettelijke procedures die voor een aantal planonderdelen nog gevolgd moeten worden. Op de informatiemarkten in mei 2014 (zie kader) kunt u vragen stellen over de plannen en ook uw mening geven.

HOE REAGEREN?

Per post
Groningen Spoorzone
t.a.v. mevr. A. v.d. Meer
Postbus 610
9700 AP GRONINGEN

Digitaal

E-mail: spoorzone@groningenbereikbaar.nl
Of u vult het reactieformulier in op de website www.groningenbereikbaar.nl/spoorzone

WAT GEBEURT ER MET UW REACTIE?

Alle reacties worden opgenomen in een rapport dat bij de besluitvorming wordt betrokken. Op basis van de reacties kan ook worden besloten de plannen aan te passen. In de tweede helft van 2014 wordt de gemeenteraad van Groningen en

Provinciale Staten gevraagd in te stemmen met de plannen en te starten met de volgende fase, de realisatiefase.

Voor een aantal planonderdelen wordt nog een wettelijke planologische procedure gevolgd, wanneer besloten wordt ze uit te voeren. Deze procedures bieden ook de mogelijkheid om zienswijzen en beroep in te dienen. Het gaat om de planonderdelen opstel terrein Rouaanstraat (Haren), aanpassingen station Groningen Europapark, aanleg bustunnel en aanleg fietstunnel.

Voor een volledig overzicht van de planologische procedures verwijzen wij u naar de website.

Deze reactieronde is geen formele wettelijke procedure. Gemeente Groningen en provincie Groningen hechten er echter aan uw ideeën en standpunten te betrekken bij de verdere besluitvorming. Vooral voor die planonderdelen zonder wettelijke vervolgpprocedure, is dit het moment om uw reactie kenbaar te maken.

UITNODIGING

INFORMATIEMARKTEN

U bent van harte welkom op de informatiemarkten. Via panelen, tekeningen en film krijgt u een goede indruk van wat de plannen inhouden. Medewerkers van de projecten zijn aanwezig om uw vragen te beantwoorden. Er worden ook rondleidingen georganiseerd op het Hoofdstation.

**Maandag 12 en
dinsdag 20 mei
2014**

**Puddingfabriek,
Viaductstraat 3, Groningen
16.00 tot 20.00 uur**

**Woensdag 14 mei
2014**

**'t Clockhuys,
Brinkhorst 3, Haren
16.00 tot 20.00 uur**

SPOORPLAN NOORD-NEDERLAND

De plannen voor Groningen staan niet op zichzelf. Sneller, betrouwbaarder en veiliger treinvervoer in het noorden van Nederland is de kern van het Spoorplan Noord-Nederland. Met Leeuwarden, Groningen en Zwolle

als de belangrijkste knooppunten. Voor dit plan van de vier noordelijke provincies en spoorbeheerder ProRail is een nieuw spoornetwerk ontworpen, dat ruimte maakt voor meer treinverkeer, met kortere reistijden en betere

overstapmogelijkheden. Het Spoorplan Noord-Nederland bestaat uit achttien projecten, die een gezamenlijke investering vragen van circa 800 miljoen euro. Het plan maakt Noord-Nederland optimaal bereikbaar per spoor.

GELUID BLIJFT ONDER DE NORM

EXTRA TREINEN, BETEKENT DAT OOK EXTRA GELUIDSHINDER VOOR OMWONENDEN? DEELS WEL, MAAR DEELS OOK NIET. ER KOMEN WELISWAAR MEER TREINEN LANGS, MAAR DIE MAKEN MINDER LAWAAI. DIT KOMT DOOR DE AANLEG VAN NIEUWE, STILLERE SPOREN EN HET TERUGBRENGEN VAN HET AANTAL WISSELS. DE GELUIDSBELASTING ROND HET SPOORTRACÉ WORDT DAARDOOR NIET HOGER DAN IN DE PERIODE 2006–2008. DOOR HET VERPLAATSEN VAN HET OPSTELTERREIN NEEMT BOVENDIEN HET GELUID ROND HET HOOFDSTATION AF.

Het doorgaand treinverkeer tussen het Hoofdstation en het toekomstige opstelterrein aan de Rouaanstraat in Haren gaat veranderen. Vanaf 2020 gaan hier meer treinen rijden vanwege de uitbreiding van de treindienstregeling en doordat treinen doorrijden naar station Groningen Europapark. Ook verschuiven de treinbewegingen op het huidige opstelterrein achter het Hoofdstation naar de Rouaanstraat.

GELUIDSPRODUCTIEPLAFOND
De geluidsbelasting rond dit spoortraject blijft overal binnen de geluidsnorm, officieel het 'geluidsproductieplafond'.

Dit is de maximale hoeveelheid geluid dat het treinverkeer met zich mee mag brengen. Dit productieplafond is gebaseerd op de berekende hoeveelheid geluid in de omgeving van het spoor. Daarbij gaat het om het gemiddelde in de jaren 2006, 2007 en 2008, met daar bovenop een marge van 1,5 decibel. Onderzoek wijst uit dat overal langs het spoortracé de geluidsbelasting onder dit productieplafond blijft. Dit betekent dat de geluidssituatie verbetert ten opzichte van de jaren 2006 tot en met 2008.

KEDENG KEDENG
Dat is mooi, maar het blijven cijfers. Iedereen beleeft geluid anders. Ervaring leert dat omwonenden zich vooral storen aan

de voegen in de sporen (die maken het bekende 'kedeng kedeng' geluid), aan wissels, aan ronkende dieselmotoren en aan de spoorwegovergangen. Met de vernieuwing van het spoor verdwijnen de voegen grotendeels. Het aantal wissels neemt af (zie kader). De Provincie Groningen onderzoekt welke mogelijkheden er zijn om bij de volgende aanbesteding van het regionale treinvervoer eisen op te nemen voor schoner en stiller materieel. Dat kan betekenen dat vanaf 2020 de dieselmotoren verleden tijd zijn.

ROUAANSTRAAT
Ook is een eerste onderzoek gedaan naar de geluidseffecten van het nieuw aan te leggen opstelterrein aan de Rouaanstraat

in de gemeente Haren. Daaruit blijkt dat de geluidsbelasting ook hier binnen de geldende normen blijft. Nu het ontwerp en de ruimtelijke inpassing steeds verder worden uitgewerkt, wordt het geluidsonderzoek de komende tijd verder verfijnd.

	Aantal wissels op het hoofdspoor		
	nu	straks	verschil
Hoofdstation	29	14	-15
Tussen Hereweg en station Groningen Europapark	11	4	-7
Ten zuiden van station Groningen Europapark	13	23	+10

TIJDENS VERBOUWING BLIJFT HOOFDSTATION ZO VEEL MOGELIJK OPEN

In 2016 start op het Hoofdstation de verbouwing van de sporen en perrons en de bouw van de reizigerstunnel. Op dit moment is nog niet exact bekend wanneer wat gaat gebeuren. In 2015 wordt het project aanbesteed en wordt er een aannemer geselecteerd.

De aannemer stelt een planning van het totale project op. Het uitgangspunt bij de verbouwing is dat reizigers en omwonenden zo min mogelijk overlast ondervinden. De verbouwing is dus met de 'winkel open'; het station blijft open en de treinen blijven zo

veel mogelijk rijden. Tijdens de werkzaamheden aan het spoor zullen er soms geen treinen rijden. Dit kan gaan om enkele dagen tot een aantal weken. De periode waarin geen treinen rijden, worden lang van tevoren gepland zodat reizigers

er rekening mee kunnen houden. Uiteraard blijft dan ook de stad bereikbaar via vervangend busvervoer. De periodes zonder treinen worden zo veel mogelijk gepland in perioden dat er minder reizigers zijn, bijvoorbeeld tijdens schoolvakanties.

TIJDENS DE WERKZAAMHEDEN BLIJVEN DE TREINEN ZO VEEL MOGELIJK RIJDEN. BRON: PRORAIL

PROJECTLEIDER MARCEL SLIJKHUIS: “MET OMWONENDEN EN REIZIGERS DE PLANNEN”

PROJECTLEIDER MARCEL SLIJKHUIS: “OP HET KNOOPPUNT VAN INFRASTRUCTUUR ONTSTAAT DE MEESTE DYNAMIEK.”
FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

“WAT BEGON ALS EEN PROJECT DAT UITSLUITEND GING OVER DE VERNIEUWING VAN HET SPOOR, ZAG JE LANGZAMERHAND UITBREIDEN TOT EEN CADEAU VOOR DE STAD”. AAN HET WOORD IS GEMEENTELIJK PROJECTMANAGER MARCEL SLIJKHUIS, SINDS 2013 VERBONDEN AAN GRONINGEN SPOORZONE.

“En dat danken we toch aan het gezamenlijk optrekken van gemeente, provincie, Rijk, NS en ProRail. Het idee van de bustunnel onder de sporen bijvoorbeeld opent mooie kansen voor de zuidzijde van het station. De geschiedenis leert dat op het knooppunt van infrastructuur de meeste dynamiek ontstaat. Grote knooppunten vormen het brandpunt voor economische ontwikkeling, creativiteit,

ontmoeting en bijzondere initiatieven. En dat dan op deze plek midden in de stad: echt super! Je ziet ook in andere steden – neem Rotterdam – dat daar de vernieuwde stations echt visitekaartjes voor de stad worden.”

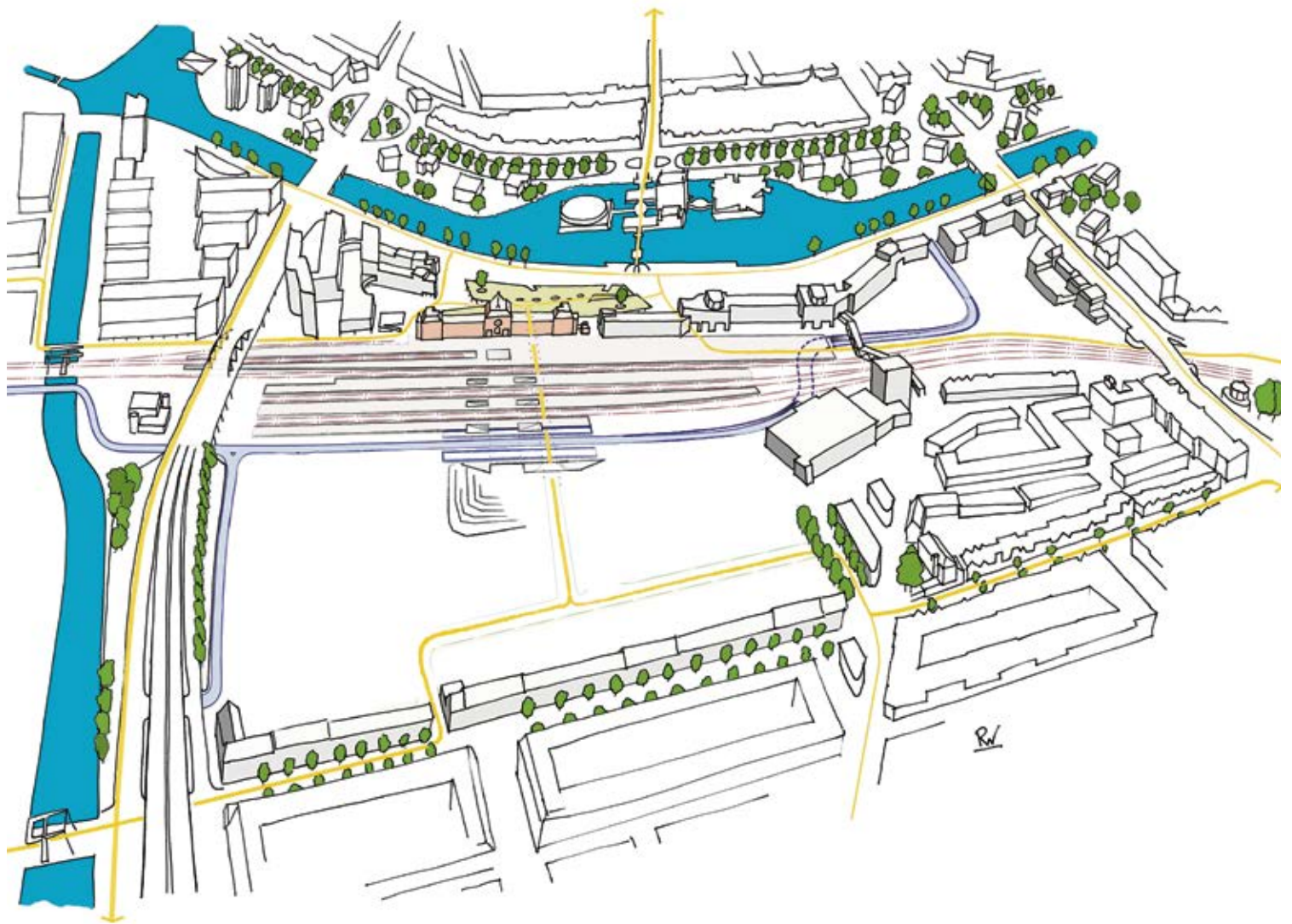
STATIONSGEBOUW

“We hebben de ambitie om het monumentale stationsgebouw en het voorplein weer

VERRIJKEN”

SCHETS VAN EEN MOGELIJKE ROUTE VOOR DE FIETSTUNNEL. BRON: GEMEENTE GRONINGEN.

KANSSEN VOOR ZUID-ENTREE, FIETSTUNNEL EN BUSTUNNEL

DE AANPASSINGEN OP HET HOOFDSTATION IN GRONINGEN BIEDEN KANSSEN VOOR HET VERVULLEN VAN LANGGEKOESTERDE WENSEN VAN DE GEMEENTE, ZOALS EEN BETERE ZUID-ENTREE VAN HET STATION, EEN FIETSTUNNEL EN EEN BUSTUNNEL.

Op de langere termijn kan het Stationsgebied-zuidzijde zich ontwikkelen tot een waardevolle aanvulling op de binnenstad. Met de 'zuidzijde' wordt het gebied bedoeld tussen de sporen en de Parkweg. Dit gebied leent zich voor dichte bebouwing en een mix van functies: een dynamisch gebied dat als een soort stadsfoyer meer is dan een overstapplaats. Een aangenaam ontvangst- en verblijfsgebied. Nu veroorzaken de sporen een barrière tussen noord en zuid. De reizigerstunnel kan deze opheffen als de tunnel ook een verbinding wordt tussen de binnenstad en de zuidelijke woonwijken.

ZUID-ENTREE

Het ligt voor de hand dat door de aanleg van de reizigerstunnel er een volwaardige entree van het station komt aan de zuidzijde. Geen 'achterdeur', maar een nieuwe ontmoetingsplek met reizigersvoorzieningen. Hoe deze entree eruit gaat zien, is nog

onderwerp van studie. De gedachte is dat de entree meegroeit met de gebiedsontwikkeling ten zuiden van de sporen.

FIETSTUNNEL

De gemeenteraad van Groningen heeft de opdracht gegeven om te onderzoeken of een fietstunnel onder de sporen haalbaar is. De verschillende mogelijkheden worden onderzocht: van een aparte, vrijliggende tunnel tot een combinatie met de reizigerstunnel. Een fietstunnel onder de sporen door kan een waardevolle toevoeging zijn aan het fijnmazige Groningse fietsnetwerk. Deze tunnel kan – net zoals de reizigerstunnel – de binnenstad met de zuidelijke wijken verbinden. Bovendien vergroot een fietstunnel de flexibiliteit in het stallen van fietsen. De stallingen aan de noordzijde worden dan immers verbonden met de toekomstige stallingen aan de zuidzijde.

BUSTUNNEL

De ingrepen aan de sporen maken het relatief eenvoudig om tegelijk een tunnel voor bussen aan te leggen. Gedacht wordt aan een tunnel onder de sporen door die het busstation aan de noordzijde verbindt met de busbaan HOV-West, die via de Paters-

woldseweg en over het Noord-Willemskanaal uitkomt aan de zuidkant van het stationsgebied. De bustunnel zorgt ervoor dat bussen uit het westen van de stad op een snelle en veilige manier aan de noordkant komen, bij het huidige busstation. En dat geldt ook in omgekeerde richting. Dankzij deze tunnel vermindert het busverkeer op de Stationsweg, wat weer een gunstig effect heeft op de doorstroming en veiligheid van auto, fiets en voetganger. Zo ontstaat een veiliger looproute tussen het station en de Werkmanbrug. Mogelijk kunnen ook de bussen vanuit het zuiden van de stad via de tunnel naar de noordzijde van het station, waardoor de Stationsweg nog verder wordt ontlast. Deze kans wordt op dit moment onderzocht.

belangrijk te maken. En we combineren dat met een interwijk-tunnel onder de sporen die de historische barrière van het spoor opheft. Ik hoop vooral dat de plannen de komende weken worden verrijkt in het gesprek met omwonenden, met de wijken en met de reizigers. Zodat het project Spoorzone een project wordt van alle inwoners van de stad."

**WWW.GRONINGEN
BEREIKBAAR.NL
/SPOORZONE**

MET HET OPENBAAR VERVOER NAAR WERK OF STUDIE

Hannelore Duynstee (46) woont in de Korrewegwijk in Groningen en reist tweemaal per week naar Leeuwarden, omdat ze daar werkt bij Keunstwurk, een Friese projectorganisatie voor de kunsten. Ze doet dat vaak rond kwart voor zeven 's ochtends en haalt dan wel eens een bak koffie bij een van de horecapunten op het station.

"Ik fiets altijd op m'n vouwfiets van huis naar het station", zegt ze. "Ook in Leeuwarden fiets ik naar m'n werk, want ik neem de vouwfiets mee in de trein. Ja, door weer en wind!"

Reizen met het openbaar vervoer vindt ze erg prettig. "Je kunt al flink wat werk in de trein doen. Als ik ergens in de provincie een afspraak heb, probeer ik dat

HANNELORE DUYNSTEE:

"JE KUNT IN DE TREIN AL FLINK WAT WERK DOEN!"

ook altijd zoveel mogelijk met de trein te doen. Bovendien is het ook nog eens goed voor het milieu."

Voor wat betreft haar woon-werkverkeer zou Hannelore Duynstee graag zien dat er meer sneltreinen komen. "Dat scheelt toch een hoop tijd."

WAT DOE JE NOG MEER OP HET STATION?

MONIEK KUITER:

"HET IS HIER BEST SAAI"

Moniek Kuiters (16) zit al eventjes in het zonnetje te wachten op een bankje op het hoofdstation. Ze woont in Onstwedde en gaat elke dag met de trein naar haar school in Groningen. "Meestal hoef ik niet zo lang te wachten en dat is maar goed ook, want het is best saai", zegt ze meteen. "Vaak pak ik mijn telefoon er bij om de tijd wat te doden." Af en toe maakt ze gebruik van de faciliteiten op het station. "Het toilet gebruik ik eigenlijk nooit, want daar hou ik niet zo van. Wel haal ik af en toe een broodje of iets te drinken bij de Albert Heijn of

de Kiosk. Bij andere winkels kom ik niet, want verder heb ik niets nodig. Ik mis hier dan ook niets."

KATYA TOKUNOVA:

"HOPELIJK KUNNEN ZE DIE AANSLUITING VERBETEREN"

Tokunova stapt thuis op de fiets, zit ongeveer een half uurtje in de trein tussen Veendam en Groningen en moet dan vaak een half uurtje wachten op het station. "De aansluiting is niet zo goed. Soms moet ik een half uur op de trein naar Leeuwarden wachten omdat ik net iets te laat aankom. Het zou mooi zijn als ze daar iets aan kunnen veranderen, want ik moet de komende drie jaar nog die kant op voor mijn studie."

Katya brengt heel wat tijd door op het station. "Af en toe haal ik een kop koffie bij de Starbucks of doe ik een boodschap bij de Albert Heijn", besluit ze.

Katya Tokunova (21) reist bijna elke dag op en neer tussen haar woonplaats Veendam en Leeuwarden, waar ze Communicatie en Multimedia Design aan de Noordelijke Hogeschool studeert. De van oorsprong Russische is elke keer wel twee uur onderweg. "Je raakt er aan gewend", zegt ze.

"Groningen heeft echt een geweldig station", zegt de flamboyante muzikant Rod Niangandoumou (55) meteen. "Hij scoorde ooit met 'Shake it Up' een flinke hit en reist nu door heel Europa om muziek te maken. "Dat van die hit moet je wel opschrijven hoor!", zegt hij. Niangandoumou woont in Groningen en

ROD NIANGANDOUMOU:

"ER WERKEN HIER ONTZETTEND VROLIJKE MENSEN"

is altijd blij als hij weer thuis is. Omdat hij veel op pad is, heeft hij al ontzettend veel andere stations gezien. "Dit station is een mooie plek. Het is open en

lekker rustig. Het enige dat ik mis, is een plek om te roken. Verder zijn de faciliteiten erg goed. Je kunt hier lekker eten en boodschappen halen. Overal werken ook nog eens ontzettend vrolijke mensen."

"Formidable", zingt hij uit volle borst. "Ja, station Groningen is echt Formidable!"

HARRY SCHOLTEN:

"DE TREIN SLUIT PRIMA AAN OP MIJN WERKTIJDEN"

De 63-jarige Harry Scholten reist als forens elke dag op en neer tussen Winschoten en Groningen. De verbinding tussen Winschoten en de stad is volgens Harry "prima". "De trein rijdt tweemaal per uur en sluit prima aan op mijn werktijden."

Harry Scholten stapt thuis in de auto en parkeert die ergens in de buurt van het station in Winschoten. In Groningen hoeft hij maar een klein stukje te lopen, want hij werkt bij het UWV, vlakbij het station.

Omdat hij vaak doorwerkt totdat hij zijn trein moet halen, gebruikt Harry

de faciliteiten op het station weinig. "Heel soms haal ik nog even snel een boodschap, maar meestal ga ik snel naar huis."

Drie keer per week neemt Michiel Worst (21) vanuit Wezep de trein naar Groningen. Hij studeert Rechten aan de Rijksuniversiteit, maar hoeft niet elke dag naar de stad. "Ik kan gelukkig ook veel thuisstudie doen", zegt hij. Michiel woont vlakbij het station in zijn woonplaats en gaat in Groningen vaak lopend of met de fiets de stad in. Van deur tot deur is hij een uur en tien minuten onderweg. "Dat valt best mee", vindt hij. "De verbinding is eigenlijk super." De tijd in de trein gebruikt hij om wat bij te slapen en te Whatsappen. "En natuurlijk ga ik af en toe aan de studie."

Soms eet hij een hapje op het station of haalt hij een tijdschrift bij de

MICHIEL WORST:

"MEESTAL HEB IK HAAST"

Bruna. "Maar meestal heb ik haast en kan ik net de trein halen."

VERKEERSMANAGER ALEX SMIENK: 'DE REIZIGER STAAT VOOROP'

HET WORDT EEN HELE UITDAGING OM DE STAD GRONINGEN IN DE KOMENDE JAREN BEREIKBAAR TE HOUDEN, TERWIJL ER HARD WORDT GEWERKT AAN BIJVOORBEELD DE ZUIDELIJKE RINGWEG. DAAROM WORDEN WERKZAAMHEDEN ZO GOED MOGELIJK OP ELKAAR AFGESTEMD EN WORDT HET VERKEER CONTINU GEMONITORD OM SNEL IN TE KUNNEN GRIJPEN ALS HET VASTLOOPT.

"Het verkeer rond de stad staat voor ingrijpende werkzaamheden, daarom zijn we nu bezig om bepaalde projecten eerder uit te voeren. Zo plannen we de werkzaamheden na elkaar", vertelt verkeersmanager Alex Smienk van Groningen Bereikbaar.

VERKEERSMANAGEMENT

Groningen Bereikbaar zorgt ervoor dat bij evenementen, calamiteiten en werkzaamheden het verkeer zo goed mogelijk wordt geïnformeerd en eventueel wordt omgeleid. "Dat doen we onder andere door middel van infopanelen langs de weg en via

internet en in de toekomst ook via apps. We doen reistijdmetingen en we hebben camera's langs de weg staan om hulpdiensten aan te kunnen sturen bij ongelukken. Ook proberen we de verkeersstromen in goede banen te leiden door verkeerslichten op elkaar af te stemmen." Dat gebeurt bijvoorbeeld tijdens een drukke spits, bij grote evenementen in de stad of als er gevoetbald wordt in de Euroborg, zegt Smienk. "Zo nodig bieden we weggebruikers alternatieven. Hetzelfde geldt voor calamiteiten. Stel dat er een ongeluk op het Julianaplein gebeurt, dan hebben we

vaste omleidingroutes waar we op terug kunnen vallen."

GRIP

Om Groningen bereikbaar te houden, worden de verschillende projecten op elkaar afgestemd. Smienk: "We hanteren een slotverdeling op de werkzaamheden. Dat betekent dat een project in een vastgestelde periode maar een bepaalde hoeveelheid hinder mag veroorzaken. Zo proberen we dus grip te houden op de vervoersstromen en beperken we de overlast. De reiziger staat voorop."

DEZE DRIP STAAT OP DE A7 TER HOOGTE VAN HOOGKERK. HET VERKEER VANUIT DRACHTEN KRIJGT ACTUELE INFORMATIE OVER DE VERKEERSSITUATIE OP DE RING EN KAN DAARDOOR DE SNELSTE ROUTE KIEZEN. FOTO: JEROEN VAN KOOTEN.

WELKE ROUTE IS SNELLER?

Het aanbieden van alternatieven aan automobilisten gebeurt steeds vaker via een dynamisch route-informatiepaneel (drip). Dat is een elektronisch bord langs de weg met informatie over

routes en reistijden. Een drip gebruikt actuele verkeersgegevens die afkomstig zijn van lussen in het wegdek. Daarmee kan de drip bijvoorbeeld de reistijden van twee routes met elkaar vergelijken.

De automobilist krijgt dan de standaard reistijd getoond (de tijd die men er over doet als er geen sprake is van vertraging) en ook de vertragingstijd. Afhankelijk van zijn bestemming kan de weggebruiker

dan tijdig zijn route wijzigen. Het gebruik van drips verbetert de doorstroming, verkleint de kans op files en voorkomt dat mensen onnodig lang onderweg zijn.

OOSTELIJKE RINGWEG KRIJGT

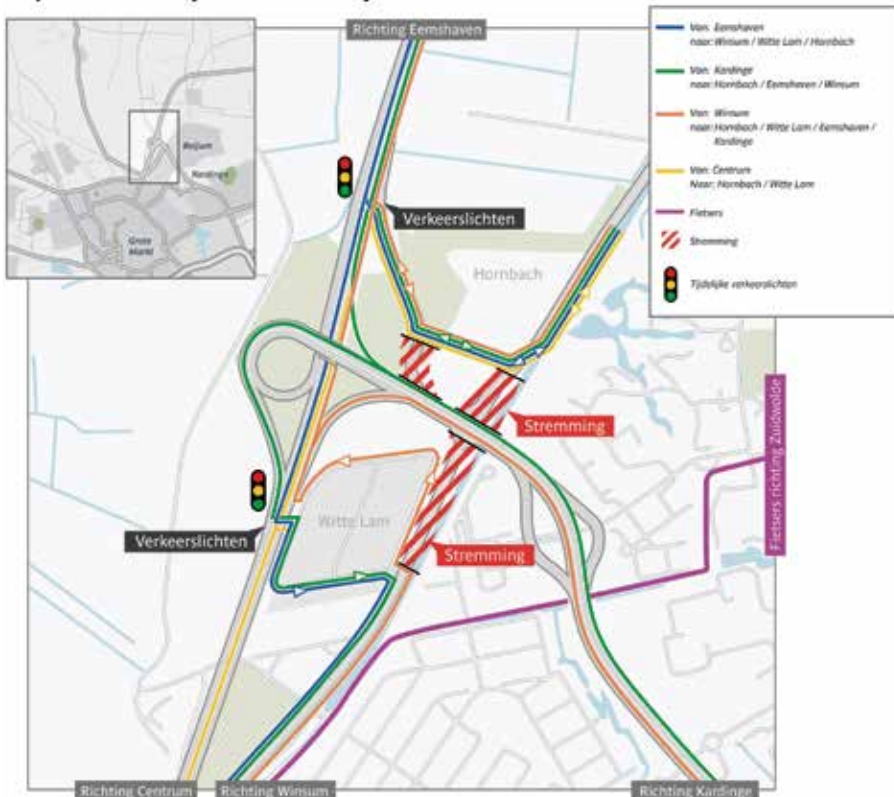
DE OOSTELIJKE RINGWEG VAN DE STAD GRONINGEN IS DE AFGELOPEN JAREN AL FLINK ONDER HANDEN GENOMEN. DEZE RINGWEG WORDT HELEMAAL ONGELIJKVLOERS GEMAAKT. ZO ZIJN DE VERKEERSLICHTEN BIJ LEWENBORG/ULGERSMABORG EN BEIJUM-ZUID/DE HUNZE

AL VERDWENEN. EEN HELE VOORUITGANG VOOR DE AUTOMOBILIST, DIE NU NIET MEER TELKENS HOEFT TE STOPPEN! MAAR DE KLUS IS NOG NIET GEKLAARD. OOK IN 2014 STAAN ENKELE INGEPEN GEPLAND, NAMELIJK AAN HET KRUISPUNT KARDINGE EN DE AANSLUITING BEIJUM-NOORD/GRONINGERWEG.

GROOTSCHALIGE OMLEIDINGEN VANAF EEMSHAVENWEG EN OOSTELIJKE RINGWEG

VANAF MEI 2014 TOT EIND 2015 IS HET NIET MOGELIJK OM VANAF DE OOSTELIJKE RINGWEG LINKS- OF RECHTSAF TE SLAAN BIJ HET KRUISPUNT GRONINGERWEG. DIT IS HET KRUISPUNT TER HOOGTE VAN HORNBACH. OM BEDRIJVENTERREIN HET WITTE LAM (LINKSAF) EN DE HORNBACH (RECHTSAF) BEREIKBAAR TE HOUDEN, ZIJN ER GEDURENDE ONGEVEER EEN JAAR DE VOLGENDE AANPASSINGEN:

Verkeersomleidingen Beijum-Noord/Groningerweg periode voorjaar 2014 - najaar 2015

- Er komen twee tijdelijke verkeerslichten op de Noordzeeweg/Eemshavenweg (ter hoogte van bedrijventerrein Het Witte Lam en ter hoogte van Hornbach). Het verkeer wordt deels omgeleid via bedrijventerrein Het Witte Lam (eenrichtingsverkeer).
- Op de oostelijke ringweg zijn minder rijstroken en smallere rijstroken beschikbaar vanaf het viaduct bij Beijum-Zuid tot aan de brug over het Boterdiep.
- De Groningerweg wordt afgesloten tussen de inrit van Het Witte Lam en de Hornbach. Het verkeer wordt omgeleid via tijdelijke verkeerslichten en Het Witte Lam.
- Voor fietsers geldt gedurende de bouwperiode van het viaduct bij het Boterdiep een omleidingsroute via de Beijumerweg. Het fietspad bij de Groningerweg is dan afgesloten.
- Voor landbouwverkeer gaat de omleidingsroute via de Wolddijk en Zuidwold.

TIJDELIJKE SITUATIE VANAF 25 APRIL

Vanaf 25 april zijn de verkeerslichten op de Eemshavenweg al in gebruik. Het verkeer wordt dan deels via bedrijventerrein Het Witte Lam omgeleid. Het kruispunt ter hoogte van de Hornbach blijft open tot 12 mei.

Meer informatie vindt u op www.ringgroningen.nl.

VIADUCT KARDINGE IN AANBOUW

Bij Karding komt een nieuw viaduct over de oostelijke ringweg. De voorbereidingen hiervoor zijn volop gaande. Net als bij Beijum-Zuid wordt het viaduct eerst

langs de ringweg gebouwd. Als het viaduct klaar is, wordt het op zijn plaats ingereden. Naar verwachting gebeurt dat omstreeks juli 2014.

IMPRESSIE VAN DE NIEUWE KRUISING VAN DE OOSTELIJKE RINGWEG MET DE GRONINGERWEG. LINKS BOVENIN DE HORNBACH. DE RINGWEG

AFRIT BEIJUM-NOORD

EIGENLIJK ZIJN HET TWEE APARTE KRUISINGEN, MAAR OMDAT ZE ZO DICHT BIJ ELKAAR LIGGEN, VORMEN ZE SAMEN ÉÉN PROJECT: DE AFSLAG BEIJUM-NOORD EN DE KRUISING VAN DE OOSTELIJKE RINGWEG MET DE GRONINGERWEG (BIJ DE HORNBACH). HET PROJECT BESTAAT UIT HET VERPLAATSEN VAN AFRITTEN BIJ BEIJUM-

NOORD EN DE EEMSHAVENWEG (N46) EN HET ONGELIJKVLOERS MAKEN VAN DE KRUISING GRONINGERWEG. IN MEI 2014 BEGINNEN HIER DE WERKZAAMHEDEN, DIE TOT EIND 2015 DUREN.

STEEDS MEER NIEUW GEZICHT

GG LOOPT IN DE NIEUWE SITUATIE OVER DE GRONINGERWEG. HET VERKEER VANAF DE OOSTELIJKE RINGWEG GAAT DUS EERST OVER DE BRUG EN KAN DAN DE AFRIT NAAR DE GRONINGERWEG NEMEN. DE AANSLUITINGEN ZIJN VOOR EEN DEEL ZICHTBAAR.

EN KRUISSING GRONINGERWEG OP DE SCHOP

Bij de kruising met de Groningerweg (de weg richting Winsum) verdwijnen de verkeerslichten. In de nieuwe situatie gaat de Groningerweg onder de ringweg door (door middel van een tunnelbak), waardoor een ongelijkvloerse kruising ontstaat. Het verkeer op de oostelijke ringweg krijgt een

afrit richting de Groningerweg (richting Winsum) en een directe aansluiting met de N46 (richting de Eemshaven). Vanaf de noordelijke ringweg (Noordzeeweg) blijft er een directe aansluiting op de oostelijke ringweg bestaan.

BEIJUM-NOORD

Beijum-Noord is nu al een ongelijkvloerse kruising. Omdat het kruispunt met de Groningerweg verandert, wordt de afrit uit de richting van de Eemshavenweg verplaatst. De nieuwe afrit komt aan de zuidzijde van het bestaande viaduct te liggen. Daarvoor

wordt de kruising deels omgebouwd tot een kwart klaverblad (aan de zijde van de wijk De Hunze). Aan de zijde van Beijum-Noord verandert het ontwerp van de wegen niet.

BEDRIJVEN SLAGEN ER IN SPITSVERKEER VAN MEDEWERKERS STERK TE VERMINDEREN

DRENTSE GEDEPUTEERDE HENK BRINK OVER SUCCESVOLLE AANPAK 'BETER BENUTTEN'

GRONINGEN EN ASSEN ZIJN SUCCESVOL MET HET BELEID OM MENSEN ER TOE TE BEWEGEN NIET IN DE SPITS MET DE AUTO NAAR HET WERK TE REIZEN. BIJ DE GROOTSTE NOORDELIJKE BEDRIJVEN IS DANKZIJ EEN GERICHTE AANPAK HET AANTAL 'SPITSKILOMETERS' BIJ DE MEDEWERKERS FORS OMLAAG GEBRACHT. MET NIEUWE INITIATIEVEN, EN OOK DOOR SCHOLEN ER BIJ TE BETREKKEN, ZAL HET ZEKER LUKKEN OM GEVREESDE GROTE FILEPROBLEMEN ROND GRONINGEN TE VOORKOMEN. DAT ZEGT DE DRENTSE GEDEPUTEERDE VOOR VERKEER EN VERVOER HENK BRINK. HIJ IS VANUIT HET SAMENWERKINGSVERBAND REGIO GRONINGEN-ASSEN BETROKKEN BIJ HET BELEID OM TE VOORKOMEN DAT GRONINGEN STRAKS MUURVAST KOMT TE ZITTEN.

De gedeputeerde vertelt vol enthousiasme over de vele initiatieven om mensen te bewegen niet met z'n allen in de file te gaan zitten. "Positief informeren werkt volgens mij het beste. Door te benadrukken dat het niet alleen goed is voor de bereikbaarheid, maar dat ze zelf frisser, uitgeruster en goedkoper uit zijn wanneer ze buiten de file om reizen", zo betoogt hij.

BETER BENUTTEN

Volgens gedeputeerde Brink is er door minister Schultz een einde gemaakt aan het automatisme dat er telkens nieuw asfalt moet worden aangelegd in Nederland wanneer ergens files ontstaan. Zij is beleid gestart onder het motto: 'Beter Benutten'. Dat betekent dat bestaande wegen beter worden benut en dat het gedrag van reizigers wordt beïnvloed. "Als Regio Groningen-Assen hebben we in dat kader ook plannen gemaakt, en daarvoor hebben we twaalf miljoen euro gekregen voor de periode van 2014 tot en met 2017. Zelf

hebben we een even groot bedrag er bij gelegd, zodat er 24 miljoen euro beschikbaar is."

MINDER SPITSKILOMETERS

Het geld wordt onder meer gebruikt voor het stimuleren van het fietsgebruik of voor intelligente transportsystemen met sensoren zoals in Assen. "En samen met werkgevers werken we aan mobiliteitsmanagement, om werknemers te bewegen de auto te laten staan", aldus de gedeputeerde. Dit laatste project is zeer succesvol, want bij veertig bedrijven met in totaal 40.000 medewerkers is het aantal spitskilometers met zeventien procent verminderd. "Dat is een mooi resultaat, dat we ook konden bereiken in samenwerking met organisaties als Groningen Bereikbaar en Ga Slimmer reizen & werken."

IDEEËN

De gedeputeerde heeft ideeën genoeg om de drukte in de spits nog verder terug te dringen. "Groningen gaat straks op de schop. Dan weet je dat er problemen komen. Dus moet je het verkeersaanbod over de dag verdelen. Je kunt ook denken aan andere aanvangstijden van scholen. En je moet voorkomen dat mensen met tegenzin in de bus of op de fiets gaan. De boodschap die je moet uitstralen is: 'Het is gewoon leuk in de bus!' Het gaat erom, dat je mensen en bedrijven weet te verleiden tot ander verkeersgedrag. En ik ben ervan overtuigd dat we met zo'n positieve boodschap echt een heel eind zullen komen!", besluit gedeputeerde Brink.

VERDUBBELING N33 BIJNA VOLTOOID

De verdubbeling van de N33 (Assen-Gieten-Zuidbroek) ligt voor op schema. De werkzaamheden waren gepland tot maart 2015, maar mogelijk is de klus al in oktober 2014 geklaard. Dit is voor een deel te danken aan het gunstige weer. De N33 verbindt de A28 met de A7 richting Duitsland. De verdubbelde N33 is een aantrekkelijke route voor het verkeer vanuit Zwolle richting het oosten van de provincie of Duitsland. Dit verkeer hoeft niet meer via de stad Groningen. Ook draagt de verdubbelde N33 bij aan het terugdringen van overlast van vrachtverkeer in dorpen als Glimmen en Haren. De bewoners hier maken zich al enige tijd zorgen over het vrachtverkeer.

ACTUELE REISINFORMATIE EN WEGWERKZAAMHEDEN OP WEBSITE GRONINGEN BEREIKBAAR

Op de website van Groningen Bereikbaar vindt u een handige routeplanner die rekening houdt met alle actuele wegwerkzaamheden in en rond de stad Groningen.

Zo komt u onderweg nooit voor verrassingen te staan. Op deze website vindt u ook actueel nieuws over alle werkzaamheden en achtergrondinformatie over alle

projecten. Groningen Bereikbaar is een samenwerkingsorganisatie gericht op het bereikbaar houden van de stad. www.groningenbereikbaar.nl

PLAN VOOR ZUIDELIJKE RINGWEG EIND JUNI DEFINITIEF

Aan het eind van het tweede kwartaal hoopt projectorganisatie Aanpak Ring Zuid de plannen voor de ombouw van de zuidelijke ringweg definitief te maken. De minister kan dan na de zomervakantie het officiële Tracébesluit nemen. Rond

dezelfde tijd stelt de gemeente de inrichtingsplannen vast en wordt beslist of voor de aanleg van de Helperzoomtunnel een omgevingsvergunning wordt afgegeven. Nu, in de periode februari tot juni, voert de projectorganisatie Aanpak Ring een

groot aantal gesprekken met bewoners, scholen en bedrijven rondom de zuidelijke ringweg. Deze bijeenkomsten zijn bedoeld om van gedachten te wisselen over de ingediende zienswijzen en mogelijke aanpassingen in het plan.

Q-LINK: LANGERE BUSSEN MET MEER COMFORT

ZELFS VERSTOKTE AUTOMOBILISTEN KIJKEN WEL EENS MET ENIGE AFGUNST NAAR DE LUXE BUSSEN DIE OP STEEDS MEER PLEKKEN IN EN ROND DE STAD GRONINGEN RIJDEN. VOORAL DE NIEUWE Q-LINKS TREKKEN VEEL BEKIJKS.

Vanaf 5 januari 2014 rijden in Groningen en Drenthe nieuwe bussen onder de naam Q-link. Q-link is een nieuw en snel busnet. Q-link bestaat uit vier duidelijk herkenbare lijnen die vanuit de regio, via de P+R-terreinen, direct naar belangrijke bestemmingen

in de stad Groningen gaan. Zo zijn er al Q-links die met een grote frequentie rijden vanuit Leek, Roden en Zuidlaren. Ook is er een snelle lijn met extra lange bussen van Groningen Hoofdstation naar de Zernike Campus Groningen. Na de zo-

mer worden nieuwe (groene) Q-linkbussen ingezet op lijn 11 tussen Zuidhorn en het Hoofdstation. Dit zijn drie dubbelgelede hybride bussen (24 meter lang) die plaats bieden aan ongeveer 200 passagiers. Daarnaast worden twee enkelgelede bussen omgebouwd tot (groene) Q-linkbussen.

METROKAART

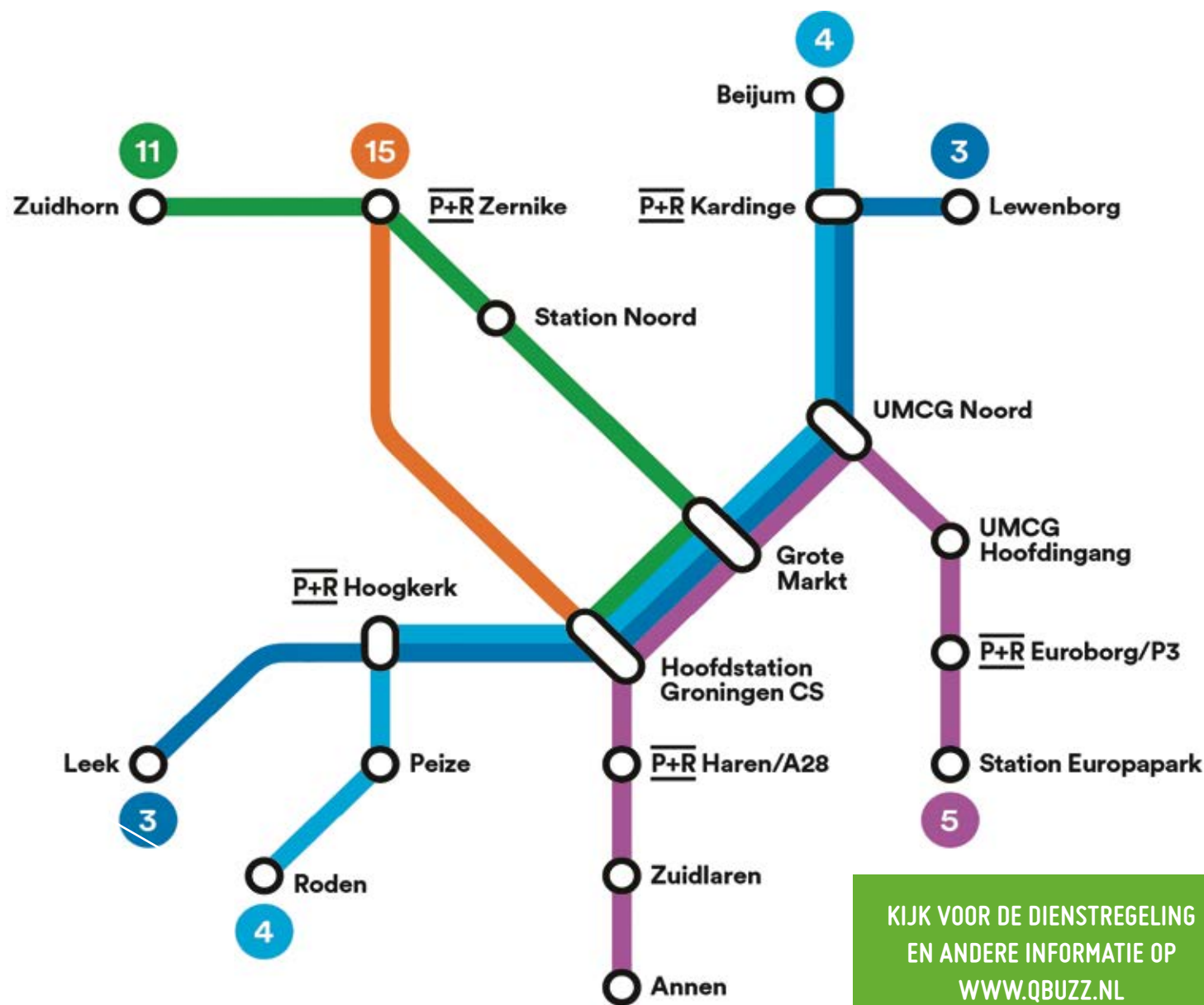
Het gebruik van kleuren en lange lijnen doet denken aan een metrokaart. Dat is ook de bedoeling. Het Q-linknetwerk is eenvoudig en de routes en bussen zijn herkenbaar aan de kleuren van de lijnen op de kaart.

FORENSEN

Vooral voor forensen is Q-link interessant. Zij kunnen vanuit de regio of de P+R-terreinen snel, comfortabel en rechtstreeks naar de stad Groningen reizen. Daarnaast zijn de belangrijkste bestemmingen aan de rand van de stad beter bereikbaar. Door de inzet van nieuwe comfortabele bussen met airco en WiFi begint werken al onderweg. De reis- en wachttijden zijn kort, dankzij hoge frequenties, snelle en directe routes, handige opstapplaatsen en het gebruik van busbanen en vluchtstroken. De gekozen routes bieden naast een korte reistijd ook de mogelijkheid om altijd midden in de stad uit te stappen. Vanuit de regio of vanaf een P+R-terrein.

P+R BUS

Met de auto naar een P+R-locatie reizen en vervolgens met Q-link verder reizen, is ook een goede optie. De Q-linkbussen rijden vanaf de P+R-terreinen via snelle routes en mogen bij files over de vluchtstrook rijden. Hierdoor hebben ze minder last van het drukke verkeer in de spits en kunnen ze een betrouwbare reistijd bieden.

KIJK VOOR DE DIENSTREGELING EN ANDERE INFORMATIE OP WWW.QBUZZ.NL

FLEXIBEL REISBUDGET ALTERNATIEF VOOR DE LEASEAUTO

STEEDS MEER BEDRIJVEN, GROOT EN KLEIN, DENKEN NA OVER SLIMME ALTERNATIEVEN VOOR HET ZAKELIJK

VERKEER. STANDAARDOPLOSSINGEN ALS DE LEASEAUTO LOPEN NIET ALLEEN BEHOORLIJK IN DE PAPIEREN, MAAR KOMEN OOK STEEDS MINDER TEGEMOET AAN DE WENSEN VAN DE WERKNEMERS. DIE WILLEN NIET LANGER 'VERPLICHT' ZIJN DE AUTO TE NEMEN, MAAR WILLEN KIEZEN UIT VERSCHILLENDE VERVOERSVORMEN. HET INVOEREN VAN FLEXIBELE REISBUDGETTEN KAN UITKOMST BIEDEN.

Het idee is simpel. Met een flexibel reisbudget krijgen de werknemers een jaarbudget voor al het zakelijke verkeer. Het bedrijf vergoedt niet meer achteraf de kilometers die de werknemers maken (wat autorijden eigenlijk belooft), maar stelt vooraf een budget beschikbaar (wat het kritisch gebruik van reizen stimuleert). De werknemers beheren zelf het budget waaruit hun kosten worden betaald. Dit motiveert werknemers kritisch naar hun reisgedrag te kijken, met als gevolg veel minder reisbewegingen en autokilometers. En

vaak met minder kosten. Bedrijven die het flexibel reisbudget al hebben ingevoerd, zien dat hun werknemers bewuste keuzen maken en meer geld in hun portemonnee overhouden. Voordeel voor de bedrijven is dat zij de mobiliteitskosten beter kunnen budgetteren en beheersen. Het idee werkt: In een pilot in Vlaanderen daalde het aantal autokilometers met liefst 37 procent.

GRATIS QUICK SCAN

Wilt u weten of het flexibele reisbudget ook een oplossing is voor uw organisatie? Maak dan gebruik van het speciale aanbod. Deze coupon geeft u recht op een gratis quick scan door een onafhankelijke specialist, ter waarde van € 350!

KUNT U OOK KOSTEN BESPAREN? VRAAG NU GRATIS AAN!

QUICK SCAN FLEXIBEL REISBUDGET

Binnen een paar uur de mogelijkheden voor uw bedrijf 'rondom flexibel reisbudget' in kaart! Heeft uw bedrijf meer dan 20 werknemers? Dan ontvangt u een gratis quick scan inclusief concrete handvatten. Ga slimmer reizen & werken biedt u dit traject (ter waarde van € 350) kosteloos aan. Wanneer u meedoet, wordt u ook automatisch gratis Partner van Ga slimmer reizen & werken. Dit houdt in dat u van alle acties en maatregelen van Ga slimmer reizen & werken gebruik kunt maken, zoals de regeling '€ 250 retour bij aanschaf e-bike'.

AANVRAGEN

Aanvragen kan door een mail te sturen naar:

- info@gaslimmerreizen.nu o.v.v. Quick scan reisbudget
- Graag ontvangen we in de mail uw bedrijfsnaam en plaats, uw naam, e-mailadres en uw telefoonnummer.

EVENEMENTENKALENDERGRONINGEN

GRONINGEN WERKT AAN DE WEG DE KOMENDE JAREN. DAT LEIDT HIER EN DAAR TOT OPONTHOUD VOOR HET VERKEER. MAAR HET IS OOK DIT NAJAAR ZEKER DE MOEITE WAARD OM DE STAD TE BEZOEKEN. HIERONDER DIVERSE CULTURELE, CREATIEVE EN SPORTIEVE REDENEN OM NAAR GRONINGEN TE GAAN.

NIEUWE EXPOSITIE IN GRONINGER MUSEUM. AFBEELDING: LUCASSEN – DE SPHINX

26 APRIL: EERSTE KONINGS DAG

Op zaterdag 26 april wordt er in Nederland voor het eerst Koningsdag gevierd. In Groningen gebeurt dat met een programmering van Koninklijke allure. De festiviteiten gaan de avond ervoor, op 25 april, al van start met de Nacht van Oranje met tal van optredens op podia verspreid over de binnenstad. Op Koningsdag gaat het feest onverminderd voort. Op allerlei plekken in de binnenstad zijn activiteiten, zowel voor jong als oud.

WWW.ORANJEGRONINGEN.NL

5 MEI: BEVRIJDINGSFESTIVAL

Op Bevrijdingsdag, 5 mei, is het Stadspark in Groningen traditioneel het toneel van het Bevrijdingsfestival: een gratis festival met zes muziekpodia. De Ambassadeur van de Vrijheid – de helikopteract – is dit jaar Douwe Bob, de winnaar van de De Beste Singer Songwriter. Op de 'main stage' staan optredens gepland van onder andere The Hives, Douwe Bob, Chet Faker, Kakkaddafakka, Augustines, Eli Paperboy Reed, Bo Saris en Mahala Rai Banda.

WWW.BEVRIJDINGSFESTIVALGRONINGEN.NL

15 MEI T/M 15 JUNI: 400 JAAR RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN

De Rijksuniversiteit Groningen bestaat in 2014 maar liefst 400 jaar en dat moet gevierd worden. Een maand lang is er in Groningen een feestelijk programma voor stadgers, (oud-)studenten, (oud-)medewerkers, overheden en bedrijven rond het thema 'For Infinity'. Er zijn tentoonstellingen, exposities, sportieve onderdelen, een Maskerade en op 14 juni een groot slotfeest op de Grote Markt en de Vismarkt

WWW.RUG400.NL

24 MEI: NACHT VAN KUNST & WETENSCHAP

In de binnenstad van Groningen wordt op 24 mei voor de vijfde keer de Nacht van Kunst & Wetenschap gehouden. Het festival biedt het publiek tot in de late uurtjes verrassende combinaties van kunst en wetenschap op een groot aantal uiteenlopende locaties. De Nacht van Kunst & Wetenschap staat dit jaar in het teken van het 400-jarig bestaan van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG). Het programma van De Nacht bevat talloze voorstellingen, optredens, lezingen, muziek, dans en bijzondere experimenten waar bezoekers in veel gevallen zelf aan kunnen deelnemen. Dit kan onder meer in de Der Aa-kerk, die net als vorig jaar weer 'Kerk der Wetenschappen' is. In totaal zullen er dit jaar zo'n tweehonderd acts te bewonderen zijn op allerlei locaties

WWW.DENACHTVANKUNSTENWETENSCHAP.NL

20 T/M 29 JUNI: TUIN & KUNST TIENDAAGSE

Groningen zet van 20 tot en met 29 juni voor de vierde keer de tuindeuren open voor het publiek tijdens de Tuin & Kunst Tiendaagse. Heel bijzondere tuinen die in Groningen te vinden zijn, dienen tijdens dit evenement als podium voor kunst en cultuur. Bezoek één van de vele slingertuinen, geniet van bloeiende rozen of bekijk een borg- of boerderijtuin. Of sluit aan bij één van de workshops, gegeven door kwekers, tuinarchitecten en andere experts.

WWW.TUINEN.GRONINGEN.NL

21 T/M 31 AUGUSTUS: NOORDERZON

Het Noorderplantsoen staat van 21 tot en met 31 augustus weer in het teken van het jaarlijkse festival Noorderzon, één van de meest populaire evenementen van Noord-Nederland. Op het elfdaagse programma staat veel theater, dans en muziek, maar ook film, video en circus. Ook zonder een voorstelling te bezoeken is het tijdens Noorderzon goed toeven in het Noorderplantsoen. Zowel nationaal als internationaal staat het festival bekend om z'n goede sfeer, gezellige terrassen en heerlijke eet-tentjes. Niet voor niets trekt het festival jaarlijks dan ook zo'n 135.000 bezoekers uit Groningen, de rest van het land en de rest van de wereld.

WWW.NOORDERZON.NL

NIEUWE EXPOSITIE IN GRONINGER MUSEUM

In het Groninger Museum is een nieuwe, semipermanente tentoonstelling te zien. De expositie toont onder andere een portret van arts en feministe Aletta Jacobs, de Martinitoren als zilveren miniatuur, een schilderij van Rubens, een vuistbijl uit de steentijd en een servies van museumarchitect Alessandro Mendini. Ook zijn er schilderijen, tekeningen en prenten van de Groninger kunstenaarsvereniging De Ploeg te zien. Alles is afkomstig uit de eigen collectie van het museum. De expositie is te zien in het Ploegpaviljoen. Elke zaal in het paviljoen krijgt een apart thema en een eigen sfeer.

WWW.GRONINGERMUSEUM.NL

MEER EVENEMENTEN IN GRONINGEN:

Terug naar het Begin: 10 mei Appingedam
Swingin' Groningen: 19, 20 en 21 juni
Zienemaan & Sterren: 27 juni en 6 juli
Zomer Jazz fietstour: 29 en 30 augustus
Grachtenfestijn: 12 tot en met 14 september

ER GAAT NIETS BOVEN
GRONINGEN

Voor een uitgebreid overzicht van de evenementen kijkt u op de website van het Groninger Uitburo: www.groningeruitburo.nl. Alle genoemde data en locaties zijn onder voorbehoud.

COLOFON

DEZE KRANT IS EEN UITGAVE VAN DE SAMENWERKINGSORGANISATIE GRONINGEN BEREIKBAAR IN SAMENWERKING MET HET PROJECT GRONINGEN SPOORZONE. SAMENWERKINGSORGANISATIE GRONINGEN BEREIKBAAR, OOSTERSTRAAT 56A, 9711 NX GRONINGEN, TELEFOON: (050) 316 43 70, E-MAIL: INFO@GRONINGENBEREIKBAAR.NL, WEBSITE: WWW.GRONINGENBEREIKBAAR.NL. GRONINGEN SPOORZONE, WWW.GRONINGENBEREIKBAAR.NL.
REDACTIE: GRONINGEN BEREIKBAAR I.S.M. GRONINGEN SPOORZONE. – MET BIJDRAGEN VAN: PERSBUREAU TAMMELING – ONTWERP EN OPMAAK: LA COMPAGNIE – FOTO'S: JEROEN VAN KOOTEN, HENK TAMMENS, PRORAIL EN ALEX WIERSMA – IMPRESSIES: VIADRUPSTEEN EN MOVARES – SCHETS: GEMEENTE GRONINGEN OPLAGE: 250.250 EXEMPLAREN – DRUK EN VERSPREIDING: NDC MEDIAGROEP
DISCLAIMER: DE IMPRESSIES IN DEZE KRANT GEVEN EEN INDRUK VAN DE TOEKOMSTIGE SITUATIE. DIT KAN AFWIJKEN VAN DE WERKELIJKHEID.